Glossary

Introduction

baked beans /beɪkt 'bi:nz/ babarrun erregosiak / egosiak

bank /bæŋk/ ibaiertz, itsasertz

beach /bi:tʃ/ hondartza

bean /bi:n/ babarrun, indaba

beef /bi:f/ txahal

biscuit /'bɪskɪt/ galleta

blouse /blaʊz/ blusa

boots /bu:ts/ botak

bracelet /'breɪsləɪt/ eskuturreko; besoko

bread /bred/ ogi

bridge /brɪdʒ/ zubi

butter /'bʌtə/ gurin

cake /keɪk/ tarta, pastel

cap /kæp/ txapel

carrot /'kærət/ azenario

casual /'kæʒʊəl/ informal, *sport*

cave /keɪv/ haitzulo

cheese /tʃi:z/ gazta

chicken /'tʃɪkɪn/ oilasko

cliff /klɪf/ itsaslabar

coast /kəʊst/ kosta

cooked /kʊkt/ kozinatu; bero

corn /kɔ:n/ arto

crisps /krɪsps/ (poltsako) patata frijituak

dress /dres/ soineko

duck /dʌk/ ahate

earrings /'ɪərɪŋz/ belarritakoak

east /i:st/ ekialde

eggs /egz/ arrautzak

fashionable /'fæʃnəbl/ moderno, modan

fattening /'fætnɪŋ/ gizentzen/loditzen duena (*be* ~: gizendu, loditu)

fish /fɪʃ/ arrain

fizzy drink /fɪzi 'drɪŋk/ edari burbuiladun

flip-flops /'flɪpflɒps/ txankletak

formal /'fɔ:ml/ formal, etiketa-

fried /fraɪd/ frijitu

frozen /'frəʊzn/ izoztu

healthy /'helθi/ osasuntsu

high heels /haɪ 'hi:lz/ takoidun zapatak

hood /hʊd/ txano

ice cream /aɪs 'kri:m/ izozki

island /'aɪlənd/ irla, uharte

jeans /dʒi:nz/ galtza bakeroak

make-up /'meɪkʌp/ makillaje

mini skirt /'mɪni skɜ:t/ minigona

modern /'mɒdn/ moderno

mountain /'maʊntən/ mendi

music /'mju:zɪk/ musika

necklace /'neklәs/ lepoko

north /nɔ:θ/ ipar

oily /'ɔɪli/ oliotsu, koipetsu

old-fashioned /əʊld'fæʃnd/ zaharkitu, modaz kanpoko

orange juice /'ɒrɪndʒ dʒu:s/ laranja-zuku

platform shoes /'plætfɔ:m ʃu:z/ plataformadun zapata

popcorn /'pɒpkɔ:n/ krispetak

potatoes /pə'teɪtəʊz/ patatak

practical /'præktɪkl/ praktiko, erabilgarri

raw /rɔ:/ gordin

rice /raɪs/ arroz

ring /rɪŋ/ eraztun

river /'rɪvə/ erreka, ibai

salty /'sɔ:lti/ gazi

sausage /'sɒsɪdʒ/ saltxitxa

sea /si:/ itsaso

sensible /'sensəbl/ praktiko, iaio

shoes /ʃu:z/ oinetakoak

sleeve /sli:v/ mahuka

sour /'saʊə/ garratz
south /saʊθ/ hego
spicy /'spaɪsi/ min, pikante; oso espeziatsu
strawberry /'strɔːbəri/ marrubi
suit /suːt/ jantzi
sweet /swiːt/ goxo
tiger /'taɪgə/ tigre
tomato sauce /təmɑːtəʊ 'sɔːs/ tomate-saltsa
trendy /'trendi/ moderno, modako
trousers /'traʊzəz/ galtzak
west /west/ mendebal
wolf /wʊlf/ otso

Unit 1

accommodation /əkɒmə'deɪʃn/ ostatu
actually /'æktʃʊəli/ egia esan
airline /'eəlaɪn/ airelinea
airport /'eəpɔːt/ aireportu
catch a train /kætʃ ə 'treɪn/ trena hartu
coach /kəʊtʃ/ autobus
convenient /kən'viːnɪənt/ eroso, praktiko
countryside /'kʌntrisaɪd/ landa, mendi
cozy (*Am. Eng.*) /'kəʊzi/ (leku) eroso / goxo
fare /feə/ salneurri, prezio
first class /fɜːst 'klɑːs/ lehen klase
flight /flaɪt/ hegaldi
high-speed train /haɪspiːd 'treɪn/ abiadura handiko tren
in under /ɪn 'ʌndə/ baino gutxiagotan
inter-city /ɪntə'sɪti/ hiriarteko
journey /'dʒɜːni/ bidaia; ibilbide
large /lɑːdʒ/ handi
luggage /'lʌgɪdʒ/ ekipaje
miss a train /mɪs ə 'treɪn/ trena galdu
mobile home /'məʊbaɪl həʊm/ karabana
move around /muːv ə'raʊnd/ leku batetik bestera bidaiatu
on the move /ɒn ðə 'muːv/ bidaian
passenger /'pæsɪndʒə/ bidaiariak
platform /'plætfɔːm/ nasa
reliable /rɪ'laɪəbl/ fidagarri
return ticket /rɪtɜːn 'tɪkɪt/ joan-etorriko txartel
route /ruːt/ bide, ibilbide
single ticket /'sɪŋl tɪkɪt/ joan-etorriko txartel
spotlight /'spɒtlaɪt/ arreta-gune
standard class /'stændəd klɑːs/ turista klase
station /'steɪʃn/ geltoki
(be) stuck inside /(biː) stʌk ɪn'saɪd/ harrapatuta / ezin irtenda (egon)
success /sək'ses/ arrakasta
timetable /'taɪmteɪbl/ ordutegi
trip /trɪp/ bidaia

Unit 2

aid /eɪd/ laguntza
ash /æʃ/ errauts
break out /breɪk 'aʊt/ (sutea) piztu
burn /bɜːn/ erre
casual /'kæʒʊəl/ informal
collapsed /kə'læpst/ eraitsi
dangerous /'deɪndʒərəs/ arriskutsu
drown /draʊn/ ito
earthquake /'ɜːθkweɪk/ lurrikara
eruption /ɪ'rʌpʃn/ erupzio
fearless /'fɪələs/ ausart
flame /fleɪm/ sugar
flood /flʌd/ uholde
hit /hɪt/ jo, kolpatu
homeless /'həʊmləs/ etxe gabeko
hunger /'hʌŋgə/ gose
ignore /ɪg'nɔː/ kasurik ez egin
injured /'ɪndʒəd/ zauritu(a), kolpatu(a)
landslide /'lændslaɪd/ lurjausi
missing /'mɪsɪŋ/ desagertu
mud /mʌd/ lohi, lokatz
predict /prɪ'dɪkt/ iragarri, aurreikusi
put out /pʊt 'aʊt/ (sutea) itzali
recorded /rɪ'kɔːdɪd/ erregistratu
rock /rɒk/ haitz

safe /seɪf/ seguru; onik

search /sɜːtʃ/ bila ibili

several /'sevərl/ hainbat

shelter /'ʃeltə/ aterpe, babes

smoke /sməʊk/ ke

strike /straɪk/ jo, iritsi

survivor /sə'vaɪvə/ bizirik dirauena

tragedy /'trædʒədi/ zorigaitz

trapped /træpt/ harrapatu

volcano /vɒl'keɪnəʊ/ sumendi

warned /wɔːnd/ zuhur, jakitun, erne

Unit 3

advert /'ædvɜːt/ iragarki

arrest /ə'rest/ atxilotu

belongings /bɪ'lɒŋɪŋz/ ondasunak, norberaren gauzak

brave /breɪv/ ausart

break the law /'breɪk ðə lɔː/ legea hautsi

bump into /bʌmp 'ɪntə/ -ekin topo egin, -en kontra talka egin

burglar /'bɜːglə/ lapur

cargo /'kɑːgəʊ/ zamaontzi

cartoon /kɑː'tuːn/ marrazki bizidunak

chat show /'tʃæt ʃəʊ/ solasaldi-programa

crime drama /'kraɪm drɑːmə/ polizia-drama

current affairs programme /kʌrənt ə'feəz prəʊgræm/ gaurkotasun-programa

documentary /dɒkjʊ'mentri/ dokumental

embarrassed /ɪm'bærəst/ lotsatu

gang /gæŋ/ talde

hijack /'haɪdʒæk/ bahitu

hustle /'hʌsl/ azpijoko, amarru

investigate /ɪn'vestɪgeɪt/ ikertu

mug /mʌg/ lapurreta egin

murder /'mɜːdə/ hilketa

ordinary /'ɔːdnri/ normal, arrunt

piracy /'paɪrəsi/ pirateria

present /'preznt/ opari

punish /'pʌnɪʃ/ zigortu

ransom /'rænsəm/ erreskate

reality TV /riæləti tiː'viː/ errealitate-telebista

rob /rɒb/ lapurtu

scam /skæm/ maula, iruzur

shoot /ʃuːt/ tiro egin

sitcom /'sɪtkɒm/ egoera-komedia

soap opera /'səʊp ɒprə/ telenobela

speedboat /'spiːdbəʊt/ motordun txalupa, txalupa bizkor

steal /stiːl/ lapurtu, ostu

surrender /sə'rendə/ errenditu

suspect /'sʌspekt/ susmagarri

thief /θiːf/ lapur

vase /vɑːz/ txarro, loreontzi

witness /'wɪtnəs/ lekuko

Unit 4

browse /braʊz/ aurreratu

click /klɪk/ klik egin, klikatu

creepy /'kriːpi/ lazgarri, izugarri

delete /dɪ'liːt/ ezabatu, kendu

drag /dræg/ errestan/arrastaka eraman

heavy smoker /hevi 'sməʊkə/ erretzaile amorratu

hide /haɪd/ ezkutatu

identify /aɪ'dentɪfaɪ/ identifikatu

imagine /ɪ'mædʒɪn/ irudikatu

include /ɪn'kluːd/ barne hartu / eduki / izan

insert /ɪn'sɜːt/ sartu, txertatu

make sense of /meɪk 'sens əv/ ulertu, zentzua bilatu

poll /pəʊl/ galdeketa, zundaketa

portray /pɔː'treɪ/ erretratatu, irudikatu

post /pəʊst/ argitaratu

preserve /prɪ'zɜːv/ gorde, zaindu

professor /prə'fesə/ katedradun

project /'prɒdʒekt/ proiektu

record /rɪ'kɔːd/ grabatu

represent /reprɪ'zent/ ordezkatu, irudikatu

scroll /skrəʊl/ lekualdatu, higitu

search for /'sɜːtʃ fɔː/ bilatu

send /send/ bidali

sign /saɪn/ sinatu

sneaky /'sni:ki/ gezurti, doilor

store /stɔ:/ biltegiratu

succeed /sək'si:d/ arrakasta izan

transmit /træns'mɪt/ igorri, helarazi

type /taɪp/ tekleatu

wonder /'wʌndə/ nork bere buruari galdetu; txunditu

Unit 5

abstract /'æbstrækt/ abstraktu

accurate /'ækjərət/ leial, zehatz

arrange /ə'reɪndʒ/ ipini, jarri, ordenatu

autistic /ɔ:'tɪstɪk/ autista

become aware of /bɪkʌm ə'weə əv/ -z jabetu, -z konturatu

canvas /'kænvəs/ mihise

charcoal /'tʃɑ:kəʊl/ ikatz-marrazki

cheerful /'tʃɪəfl/ alai, bizi

clay /kleɪ/ buztin

complex /'kɒmpleks/ korapilatsu

curved /kɜ:vd/ oker, konkortu

design /dɪ'zaɪn/ diseinatu

drawing /'drɔ:ɪŋ/ marrazki

exhibition /eksɪ'bɪʃn/ erakusketa

flat /flæt/ lau

ink /ɪŋk/ tinta

landscape /'lændskeɪp/ paisaia

lovely /'lʌvli/ eder, polit

masterpiece /'mɑ:stəpi:s/ maisulan

oil /ɔɪl/ olio

portrait /'pɔ:treɪt/ erretratu

realistic /riə'lɪstɪk/ errealista

ride /raɪd/ ibilaldi, paseo

rough /rʌf/ latz, lakar

sculpture /'skʌlptʃə/ eskultura

shiny /'ʃaɪni/ distiratsu

simple /'sɪmpl/ xume

sketch /sketʃ/ zirriborro

skull /skʌl/ buru-hezur

smooth /smu:ð/ leun; liso

three-dimensional /θri:daɪ'menʃənl/ hiru dimentsioko

traditional /trə'dɪʃənl/ usadiozko, tradiziozko

watercolour /'wɔ:təkʌlə/ akuarela

Unit 6

abandoned /ə'bændənd/ abandonatu

admit /əd'mɪt/ onartu

advertisement /əd'vɜ:tɪsmənt/ iragarki

agree /ə'gri:/ baimendu; ados egon

announce /ə'naʊns/ iragarri, jakinarazi

bodyguard /'bɒdigɑ:d/ bizkartzain

captivity /kæp'tɪvəti/ gatibutza

cell /sel/ gelaxka

complain /kəm'pleɪn/ kexatu

considerate /kən'sɪdərət/ zentzudun, burutsu, zuhur

cruel /krʊəl/ krudel

exciting /ɪk'saɪtɪŋ/ liluragarri

exotic /ɪg'zɒtɪk/ exotiko

explain /ɪk'spleɪn/ azaldu, esplikatu

extraordinary /ɪk'strɔ:dənri/ ohiz kanpoko

irresponsible /ɪrɪ'spɒnsəbl/ arduragabe, axolagabe

kitten /'kɪtn/ katakume

lethal /'li:θl/ hilgarri

mention /'menʃn/ aipatu

mistreated /mɪs'tri:tɪd/ gaizki tratatu

neglected /nɪ'glektɪd/ abandonatu, gaizki zaindu

promise /'prɒmɪs/ hitz eman

release /rɪ'li:s/ aske utzi

report /rɪ'pɔ:t/ (zerbaiten) berri eman

shocking /'ʃɒkɪŋ/ eskandalagarri, lotsagarri

shout /ʃaʊt/ oihu egin

tattoo /tə'tu:/ tatuaje

thoughtless /'θɔ:tləs/ begirune / adeitasun gabe

tough /tʌf/ gogor

uninformed /ʌnɪn'fɔ:md/ informatu gabe

unwanted /ʌn'wɒntɪd/ nahi / behar ez den

wander /'wɒndə/ (hara hona) ibili

warn /wɔːn/ abisatu, ohartarazi

well-meaning /wel'miːnɪŋ/ asmo oneko

wild /waɪld/ basa

young /jʌŋ/ kumeak

Unit 7

achieve your goals /ə'tʃiːv jɔː gəʊlz/ helburuak lortu

advice /əd'vaɪs/ aholku

allergic reaction /əlɜːdʒɪk ri'ækʃn/ erreakzio alergiko

allergy /'ælədʒi/ alergia

breathe /briːð/ arnastu

broken foot /'brəʊkən fʊt/ hanka hautsi

claim /kleɪm/ baietsi

condition /kən'dɪʃn/ gaixotasun

cough /kɒf/ eztul

flu /fluː/ gripe

get fit /get 'fɪt/ sasoian jarri

get in shape /get ɪn 'ʃeɪp/ sasoian jarri

gym /dʒɪm/ gimnasio

headache /'hedeɪk/ buruko min

injection /ɪn'dʒekʃn/ injekzio

itchy /'ɪtʃi/ azkura eragiten duena

lifestyle /'laɪfstaɪl/ bizimodu

lose weight /luːz 'weɪt/ argaldu

make sure /meɪk 'ʃʊə/ ziurtatu

personal trainer /pɜːsənl 'treɪnə/ entrenatzaile pertsonal

pills /pɪls/ pilulak, pastillak

prevent /prɪ'vent/ saihestu; eragotzi

put on weight /pʊt ɒn 'weɪt/ gizendu

rash /ræʃ/ negal, legen

relax /rɪ'læks/ erlaxatu

report (n) /rɪ'pɔːt/ txosten

report (v) /rɪ'pɔːt/ informatu

runny nose /rʌni 'nəʊz/ sudur mukitsu

severe pain /sɪ'vɪə peɪn/ min handi

sore throat /sɔː 'θrəʊt/ eztarriko min

stomach ache /'stʌmək eɪk/ tripako min

stretching /'stretʃɪŋ/ luzapen

swollen /'swəʊlən/ handitu

symptoms /'sɪmptəms/ sintomak

treadmill /'tredmɪl/ korrika / oinez ibiltzeko zinta; oinez ibiltzeko gurpil

treatment /'triːtmənt/ tratamendu

trick /trɪk/ engainatu, iruzur egin

work out /wɜːk 'aʊt/ ariketa fisikoa egin

workout /'wɜːkaʊt/ ariketa saio, entrenamendu saio

Unit 8

advertiser /'ædvətaɪzə/ iragarle

appointment /ə'pɔɪntmənt/ hitzordu

Bless you. /'bles juː/ Dominstiku.

can't be bothered /kɑːnt biː 'bɒðəd/ gogorik ez izan

can't make it /kɑːnt 'meɪk ɪt/ zerbait egiterik ez izan

come round /kʌm 'raʊnd/ bisitatu

Congratulations! /kəngrætʃʊ'leɪʃnz/ Zorionak!

discuss /dɪ'skʌs/ -i buruz hitz egin

don't feel like /dəʊnt 'fiːl laɪk/ gogorik ez izan

fed up /fed 'ʌp/ aspertu, gogaitu

get along with /get ə'lɒŋ wɪð/ -ekin (ongi) konpondu

go out /gəʊ 'aʊt/ irten

Good luck! /gʊd 'lʌk/ Zorte on!

Have a nice trip. /hæv ə naɪs 'trɪp/ Bidaia ona izan dezazula.

How do you do? /haʊ də juː 'duː/ Zer moduz?; Urte askotarako.

I'd love to come. /aɪd 'lʌv tə kʌm/ Ikaragarri gustatuko litzaidake joatea.

keep in touch /kiːp ɪn 'tʌtʃ/ harremanetan egon

lawyer /'lɔːjə/ abokatu

make plans /meɪk 'plænz/ planak egin

Merry Christmas! /meri 'krɪsməs/ Eguberri on!

No, thanks. /'nəʊ θæŋks/ Ez, eskerrik asko.

nod /nɒd/ (buruarekin) baietza eman

quiz /kwɪz/ galdeketa, inkesta

realise /'riːəlaɪz/ -z ohartu

reveal /rɪ'viːl/ agerian jarri, kanporatu

search engine /'sɜːtʃ endʒɪn/ bilatzaile

See you then. /'si: ju: ðen/ Gero arte.

set up a date /set 'ʌp ə deɪt/ data bat adostu (eguna eta ordua)

sounds good /saʊndz 'gʊd/ itxura ona izan

stay in /steɪ 'ɪn/ etxean gelditu, ez irten

stranger /'streɪndʒə/ ezezagun, bitxi

take a rain check /teɪk ə 'reɪn tʃek/ gerorako utzi zerbait

The same to you. /ðə 'seɪm tə ju:/ Baita zuri ere.

Welcome back! /'welkəm bæk/ Ongi etorri!

Well done! /wel 'dʌn/ Ongi egina!

You're welcome. / jʊə 'welkəm/ Ez horregatik.

Unit 9

eventually /ɪ'ventʃʊəli/ bukatzeko

force /fɔːs/ derrigortu

impractical /ɪm'præktɪkl/ ez praktiko

qualification /kwɒlɪfɪ'keɪʃn/ titulu; baldintza

regret /rɪ'gret/ damutu

take away /teɪk ə'weɪ/ eraman, kendu

training /'treɪnɪŋ/ entrenamendu

unemployed /ʌnɪm'plɔɪd/ langabetu

unskilled worker /'ʌnskɪld wɜːkə/ langile ezgaitu

Grammar Appendix

Introduction

PRESENT SIMPLE / PRESENT CONTINUOUS ADITZ-DENBOREN ARTEKO ALDEA

Present Simple ohiko ekintzez hitz egiteko erabiltzen da. *Present Continuous*, kontrara, hitz egiteko unean gertatzen ari dena deskribatzeko eta etorkizun hurbilean gertatuko diren egitasmo pertsonalak, hots, aldez aurretik finkatuak izan direnak, adierazteko.

*I usually **eat** salad, but today I'**m eating** lasagna.*
(Normalean entsalada jaten dut, baina gaur lasagna jaten ari naiz.)

*I'**m visiting** my uncle tomorrow.*
(Bihar osaba bisitatuko dut.)

Present Simple aldiarekin honako **denbora-esamoldeak** erabiltzen dira maiz: ***every day*** / ***week*** / ***year*** (egunero / astero / urtero), ***once*** / ***twice a year*** (urtean behin / bitan), ***on*** + asteko eguna pluralean, etab. *Present Continuous* aditz-denborarekin, aldiz, ondorengoak: ***now*** (orain), ***at the moment*** (une honetan), ***today*** (gaur), ***these days*** (gaur egun), etab. Eta *Present Continuous* aldiak etorkizuneko esanahia duenean, berriz, ***later*** (gero, beranduago), ***tomorrow*** (bihar), ***tonight*** (gaur gauean), ***next week*** / ***month*** (datorren astean / hilean), etab.

Esaldiaren hasieran edo bukaeran ager daitezke guztiak, bukaeran, hala ere, sarriago ikusiko ditugu.

Present Simple aldiarekin **maiztasun-adberbio** hauek ere sarri erabiltzen dira: ***always*** (beti), ***usually*** (normalean), ***often*** (maiz), ***sometimes*** (batzuetan), ***never*** (inoiz ez), etab.

Horiek aditzaren aurrean kokatzen dira, ***to be*** aditzaren kasuan izan ezik, orduan, aditzaren atzean jartzen baitira.

PAST SIMPLE / PAST CONTINUOUS ADITZ-DENBOREN ARTEKO ALDEA

Past Simple deituak ekintza esaldian zehazturiko denboran hasi eta bukatu zela adierazten du; *Continuous* deituak, kontrara, iraganean gertatzen ari ziren ekintza luzeak deskribatzen ditu. Esaldi berean bi aditz-denborak erabiltzen ditugunean, *Past Simple* denborarekin ***when*** erabiltzen da eta *Past Continuous* denborarekin, berriz, ***while*** edo ***as*** juntagailuak.

*He **did** his homework last Monday.*
(Joan den astelehenean egin zituen eskolako lanak.)

*He **was doing** his homework yesterday afternoon.*
(Atzo arratsaldean eskolako lanak egiten aritu zen.)

*We were listening to the news **when** Peter **arrived**.*
(Albisteak entzuten ari ginen Peter iritsi zenean.)

***While** / **As** we **were listening** to the news, Peter arrived.*
(Albisteak entzuten ari ginela, Peter iritsi zen.)

Past Simple eta *Past Continuous* aditz-denborekin erabiltzen diren **denbora-esamolde** ohikoenak hauek dira: esaldi bukaeran ***ago*** (orain dela) daramatenak, ***last night*** / ***week*** / ***Monday*** (bart / joan den astean/ joan den astelehenean), ***at*** + ordua, ***on*** + asteko eguna / data, ***in*** + urtea, ***yesterday*** (atzo), etab. Guztiak perpausaren hasieran nahiz bukaeran jar daitezke, baina ohikoagoak dira bukaeran.

ETORKIZUNA *WILL* EGITURAREKIN

- **Baiezkoa**: subjektua + ***will*** laguntzailea + aditzoina. Pertsona guztietan forma bera du.
  Berbaldian ***will*** subjektuarekin uztartzen da (***'ll***) eta "l" bakar bezala ahoskatzen da.
  *I **will work** in an office.*
  (Bulego batean egingo dut lan.)
- **Ezezkoa**: subjektua + ***will*** + ***not*** partikula (edo bi hauen arteko forma laburtua ***won't***) + aditzoina.
  *You **won't need** your car.*
  (Ez duzu kotxea beharko.)
- **Galderak**: ***Will*** + subjektua + aditzoina.
  ***Will** she **come** with us?*
  (Gurekin etorriko al da?)
- **Erantzun laburrak**: izenordain subjektua + ***will*** ala ***won't***.
  ***Will** you **live** in a city? Yes, I **will**. / No, I **won't**.*
  (Hiri batean biziko al zara? Bai. / Ez.)

Will egituradun etorkizunaren erabilerak

Etorkizuneko ekintzak eta gertaerak iragartzeko	*Kim **will come** to our concert.* (Kim gure kontzertura etorriko da.)
Gure ustez gertatuko dena iragartzeko	*I think it **will snow** tonight.* (Gaur gauean elurra egingo duela uste dut.)
Bat-bateko erabakiak adierazteko	*I'm tired. I'**ll take** a taxi.* (Nekatua nago. Taxia hartuko dut.)

ETORKIZUNA *BE GOING TO* EGITURAREKIN

Aditzoina + "t(z)era noa" / aditzoina + etorkizuneko "-ko" + aditz laguntzailea bezalako egiturak ditu baliokide.

- **Baiezkoa**: subjektua + ***to be*** orainaldian + ***going to*** + aditzoina.
  *Paul **is going to wait** at the bus stop.*
  (Paul autobus-geltokian egongo da zain.)
- **Ezezkoa**: subjektua + ***to be*** orainaldian + ***not*** (***n't***) + ***going to*** + aditzoina.
  *They **aren't going to go** to the art gallery.*
  (Ez dira arte-aretora joango.)
- **Galderazkoa**: ***to be*** orainaldian + subjektua + ***going to*** + aditzoina.
  ***Is** she **going to meet** us at the concert hall?*
  (Kontzertu-aretoan elkartuko al da gurekin?)
- **Erantzun motzak**: pertsona-izenordain subjektua + ***to be*** egitura jarraituko dugu, laburbiltzeke baiezkoetan eta ***not*** partikularekin laburbildua ezezkoetan.
  ***Are** you **going to live** in Oslo? Yes, I **am**. / No, I'**m not**.*
  (Oslora zoaz bizitzera? Bai. / Ez.)

Etorkizuneko *be going to* egituraren erabilerak

Gure egitasmoei eta erabakiei buruz hitz egiteko	*I'**m going to paint** the house.* (Etxea pintatzera noa.)
Zer gertatuko den adierazteko, horretarako zantzuak baditugulako	*She'**s going to have** a baby.* (Umea izango du laster.)

- ***Will*** eta ***be going to*** egiturarekin honako **denbora-esamolde** hauek aurkituko ditugu maiz: ***later*** (beranduago), ***soon*** (laster), ***in an hour*** (ordu bete barru), ***tomorrow*** (bihar), ***next year*** (datorren urtean), ***in the future*** (etorkizunean), ***in*** + urtea, etab. Perpausaren hasieran nahiz bukaeran erabil daitezke guztiak; ohikoagoak dira, hala ere, bukaeran.
  ***In the future**, more people **will live** in the city.*
  (Etorkizunean jende gehiago biziko da hirietan.)
  *I'**m going to see** Michael **later**.*
  (Michael ikustera noa gero.)

DETERMINATZAILEAK

a / an	Izen zenbakarri singularrekin. Hiztunari ezezagun zaizkion izenen aurrean erabiltzen dira.	
	bat	***a** picture, **an** orange*
some	Baiezko esaldietan: Izen zenbakarri pluralekin eta zenbakaitzekin. Galderetan: Galderan adierazitako eskaintza edo eskaeraren erantzuna baiezkoa izatea espero denean.	
	batzu(e)k	*There are **some** trees.* *We've got **some** fruit.*
	pixka bat (edo itzultzeke)	*Would you like **some** tea?*
any	Ezezko esaldietan eta galderetan: Izen zenbakarri pluralekin eta zenbakaitzekin.	
	(batere) ... -(r)ik	*I haven't got **any** sisters.* *She hasn't got **any** money.*
	-(r)ik	*Are there **any** biscuits?* *Have you got **any** water?*

ZENBATZAILEAK

a lot of	Izen zenbakarri pluralekin eta zenbakaitzekin.	
	pila, asko	***A lot of** children study here.* *I have got **a lot of** homework.*
many	Izen zenbakarri pluralekin.	
	asko	***Many** students play soccer.*
much	Ezezko esaldietan eta galderetan: Izen zenbakaitzekin.	
	asko	*I haven't got **much** money.*
		*Was there **much** smoke?*
How many ...? Zenbat?	Izen zenbakarri pluralekin.	
	***How many** chairs are there?*	
How much ...? Zenbat?	Izen zenbakaitzekin. ***To be*** aditzarekin, gauza baten prezioa galdetzeko erabiltzen da.	
	***How much** flour do you need?* ***How much** is it?*	

→

ADJEKTIBOEN KONPARATIBOA

Bi gauza, animalia edo pertsona konparatzeko, adjektiboak maila konparatiboan erabiliko ditugu.

- **Nagusitasun** konparatiboa (baino …-ago) bi gauza, animalia edo pertsona erkatzeko erabiltzen da, batak bestea ezaugarriren batean gainditzen duela adieraziz. Egoki osatzeko berau, kontuan izan behar dugu darabilgun adjektiboaren luzera.
  Silaba bakarrekoa edo ***y*** bukaera duen bikoa bada, laburtzat jotzen da eta ***-er*** bukaera gehituko diogu. Ondoren ***than*** partikula ezarriko diogu. Bi silaba edo gehiago baditu adjektiboak, luzea da, eta orduan konparazioa honela eratzen da: ***more*** + adjektiboa + ***than***.
  *The red dress is **cheaper than** the blue one.*
  (Soineko gorria urdina baino merkeagoa da.)
  *My trainers are **more comfortable than** yours.*
  (Nire kiroletako oinetakoak zureak baino erosoagoak dira.)
- **Berdintasun** konparatiboa honela eratzen da ***(not) as*** + adjektiboa + ***as*** ((ez) bezain + adjektiboa).
  *My office is **not as large as** hers.*
  (Nire bulegoa ez da harena bezain handia.)

ADJEKTIBOEN SUPERLATIBOA

Pertsona, gauza edo animalia bi baino gehiago erkatzeko eta bat besteetatik nabarmentzen dela adierazteko erabiltzen da.

- Hemen ere adjektiboaren luzera kontuan izan behar dugu:
  Motza bada, adjektiboaren aurretik ***the*** artikulua kokatuko dugu, eta ***-est*** amaiera gehituko diogu. Luzea bada, aurrean ***the most*** kokatuko dugu.
  *Paul is **the strongest** boy in the class.*
  (Paul gelako mutilik indartsuena da.)
  *This is **the most elegant** shirt in the shop.*
  (Hau da dendako alkandorarik apainena.)
- Superlatiboak ondoren ***in***, ***of*** eta ***on*** preposizioak eraman ditzake.
  *She is **the most popular** actress **of** all / **on** Earth.*
  (Guztien artean / Munduko antzezlerik ospetsuena da.)

Adjektibo irregularrak

Inolako araurik jarraitzen ez dutenez, horien konparatibozko eta superlatibozko formak buruz ikasi behar dira.

Adjektiboa	Konp.	Super.
good (on)	**better**	**best**
bad (txar)	**worse**	**worst**
far (urruneko)	**farther / further**	**farthest / furthest**

Unit 1

PRESENT PERFECT SIMPLE

Baiezkoa	Forma laburtua
I **have talked**	I**'ve talked**
You **have talked**	You**'ve talked**
He **has talked**	He**'s talked**
She **has talked**	She**'s talked**
It **has talked**	It**'s talked**
We **have talked**	We**'ve talked**
You **have talked**	You**'ve talked**
They **have talked**	They**'ve talked**
Ezezkoa	**Forma laburtua**
I **have not talked**	I **haven't talked**
You **have not talked**	You **haven't talked**
He **has not talked**	He **hasn't talked**
She **has not talked**	She **hasn't talked**
It **has not talked**	It **hasn't talked**
We **have not talked**	We **haven't talked**
You **have not talked**	You **haven't talked**
They **have not talked**	They **haven't talked**

Galderazkoa	Erantzun motzak	
	Baiezkoa	Ezezkoa
Have I **talked** ...?	Yes, I **have**.	No, I **haven't**.
Have you **talked** ...?	Yes, you **have**.	No, you **haven't**.
Has he **talked** ...?	Yes, he **has**.	No, he **hasn't**.
Has she **talked** ...?	Yes, she **has**.	No, she **hasn't**.
Has it **talked** ...?	Yes, it **has**.	No, it **hasn't**.
Have we **talked** ...?	Yes, we **have**.	No, we **haven't**.
Have you **talked** ...?	Yes, you **have**.	No, you **haven't**.
Have they **talked** ...?	Yes, they **have**.	No, they **haven't**.

- **Baiezkoa**: subjektua + ***has*** / ***have*** + aditz nagusiaren partizipioa.
  *He **has travelled** by plane.* (Hegazkinez bidaiatu du.)
- **Ezezkoa**: subjektua + ***has*** / ***have*** + ***not*** partikula edo ***n't*** laburtua + aditz nagusiaren partizipioa.
  *Bill **hasn't moved** to Paris.*
  (Bill ez da Parisera lekualdatu.)
- **Galderazkoa**: ***Has*** / ***Have*** + subjektua + aditz nagusiaren partizipioa.
  ***Have** you **bought** the plane tickets?*
  (Hegazkineko txartelak erosi dituzu?)
- **Erantzun motzak:** pertsona-izenordain subjektua + ***has / have*** laburbiltzeko baiezkoa bada, eta ***not*** partikularekin laburtua ezezkoa bada.
  ***Have** you **moved** home? Yes, we **have**. / No, we **haven't**.*
  (Etxez aldatu al zarete? Bai. / Ez.)

- *Present Perfect Simple* aditz-denborarekin honako **denbora-esamolde** hauek eta **adberbioak** ikusiko ditugu:

ever	galderak: "inoiz", "egundaino"	*Have you **ever** travelled abroad?*
	ezezkoak: "inoiz"	*I haven't **ever** watched that film.*
never	baiezkoak: "inoiz ez"	*She has **never** called me.*
always	"beti"	*You've **always** been her friend.*
already	baiezkoa: "jada"	*We've **already** finished the exam.*
just	baiezkoa: "oraintxe"	*They have **just** arrived here.*
yet	ezezkoa: "oraindik"	*He hasn't found his glasses **yet**.*
	galderak: "jada"	*Have you bought some fruit **yet**?*
for	denbora-iraupena + "-z"	*My brother has lived in Manchester **for** five years.*
since	une zehatza + "-tik"	*I haven't heard from him **since** 2002.*

Gogoan izan, ***just***, ***already***, ***always***, ***ever*** eta ***never have*** laguntzailearen eta aditz nagusiaren partizipioaren artean jartzen direla; ***yet*** esaldiaren bukaeran; ***for*** denborairaupenaren aurretik aurkituko dugula, ekintzaren iraupena adierazten baitu; eta ***since*** ekintza hasi zen une zehatza adierazteko erabiltzen dela.

Present Perfect Simple aditz-denboraren erabilera

Lehenaldian hasi eta oraindik dirauten ekintzak adierazteko (***for*** eta ***since***) partikulekin lagunduta, orainaldian itzultzen dira)	*She **has worked** here **since** 1999.* (1999tik ari da hemen lanean.)
Oraindik garrantzia duten lehenaldiko ekintzak adierazteko edo oraindik ondorioak dituzten lehenaldiko ekintzak adierazteko	*I **have finished**. I'm bored now.* (Oso azkar bukatu dut. Aspertuta nago.)
Denbora zehazten ez duten lehenaldiko ekintzak adierazteko	*They **have enjoyed** their holiday.* (Ondo pasatu dute oporretan.)
Ekintza burutu berriak (***just*** partikularekin lagunduta, "oraintxe" + aditz-partizipioarekin itzultzen da)	*The train **has just left** the station.* (Trena oraintxe irten da tren-geltokitik.)

PRESENT PERFECT SIMPLE / PAST SIMPLE PRESENT ADITZ-DENBOREN ARTEKO ALDEA

Present Perfect Simple denborak lehenaldian gertatutako ekintzek orainarekin lotura gordetzen dutela adierazten du, horiek noiz gertatu ziren zehaztu gabe. *Past Simple* aditzdenborak, aldiz, lehenaldiko ekintzez dihardu, orainarekin zerikusirik ez dutenak, eta noiz gertatu ziren esaten du, hauen antzeko denbora-esamoldeen bitartez: ***yesterday***, ***last night***, etab.

*He **has lived** in Paris since 2000.*
(Parisen bizi da 2000 urteaz geroztik.)
*He **arrived** in Paris yesterday.*
(Atzo iritsi zen Parisera.)

USED TO

Used to esamoldeak garai batean ohikoak ziren gertaerak edo egoerak adierazten ditu, gero jada ohikoak izateari utzi ziotenak. Lehenaldiko forma du soilik, eta oinarrizko forman doan aditza darama ondoren. Euskaratzerakoan "ohi" esamoldeaz balia gaitezke edo "maiz" hitza erabil dezakegu baita ere, aditz nagusiak ohiturazko –t(z)en amaiera daramala eta aditz laguntzailea iraganean duela.

- **Baiezkoa:** subjektua + ***used to*** + aditza oinarrizko forman. Pertsona guztietarako forma bera du.
  *Daniel **used to sleep** on a couch.*
  (Danielek sofa gainean egi(te)n ohi zuen lo.)
- **Ezezkoa:** subjektua + ***did not*** / ***didn't*** + ***use to*** ("**d**" gabe) + aditza oinarrizko forman.
  *He **didn't use to sleep** in hotels.*
  (Ez zuen hoteletan lo egiten.)
- **Galderazkoa:** ***did*** + subjektua + ***use to*** ("**d**" gabe) + aditza oinarrizko forman.
  ***Did** you **use to go** to the beach on Sundays?*
  (Hondartzara joan ohi zinen igandetan?)
- **Erantzun motzak:** izenordain subjektua + ***did*** edo ***didn't***.
  ***Did** you **use to sing** in a choir? Yes, I **did**. / No, I **didn't**.*
  (Abesbatza batean abesten zenuen? Bai. / Ez.)

Unit 2

ERLATIBOZKO IZENORDAINAK

Erlatibozko izenordainek hasiera ematen diote aurrekariari buruzko informazioa ematen duen menpeko perpaus bati. Aurrekariaren ondoren jartzen dira eta subjektu edo osagarri funtzioa dute, eta, kasu horretan, berbaldian ohikoena isiltzea da.

- ***Who:*** aurrekaria pertsona denean erabiltzen da.
  *There are people **who** live in a mobile home.*
  (Etxe mugikorretan bizi den jendea dago.)
- ***Which:*** aurrekaria gauza edo animalia denean erabiltzen da.
  *We found a new hotel **which** was cheaper.*
  (Merkeagoa zen hotela topatu genuen.)
- ***That:*** pertsonekin, gauzekin eta animaliekin erabiltzen da.
  *This is a dog **that** I will never forget.*
  (Inoiz ahaztuko ez dudan txakurra da hau.)
- ***Where:*** aurrekaria lekua denean erabiltzen da. Inoiz ez da kentzen eta ezin da bere ordez ***that*** erabili.
  *That is the university **where** I want to study.*
  (Unibertsitate horretan ikasi nahi dut nik.)
- ***When:*** aurrekaria denbora-nozioa denean erabiltzen da. Kendu daiteke edo bere ordez ***that*** erabili.
  *Sunday was the day **when** the floods started.*
  (Igandea izan zen uholdeak hasi ziren eguna.)

SOME ETA *ANY* HITZETATIK ERATORRIAK

Erlatibozko perpausetan erabiltzen dira normalean.

- ***Some*** hitzetik eratorriko dira ***someone*** (norbait), ***somewhere*** (nonbait), eta ***something*** (zerbait). Hirurak baiezko esaldietan erabiltzen dira.
  ***Someone** has taken my umbrella.*
  (Norbaitek nire aterkia hartu du.)
  *His parents live **somewhere** in the south of France.*
  (Haren gurasoak Frantzia hegoaldean, han nonbait bizi dira.)
  *I've got **something** that you can use.*
  (Zuk erabil dezakezun zerbait dut.)
- ***Any*** hitzetik eratorriko dira ***anyone***, ***anywhere*** eta ***anything***. Horiek ezezko eta galderazko perpausetan erabiltzen dira, baina desberdin itzultzen dira batzuetan ala besteetan erabili. Ezezko esaldietan "inor ez / inon ez / ezer ez" itzultzen dira; galderetan, berriz, "inor / inon / zerbait".
  *Do you know **anyone** who has climbed a volcano?*
  (Sumendi batera igo den inor ezagutzen duzu?)
  *I couldn't go **anywhere**.*
  (Ezin nuen inora joan.)
  *There isn't **anything** interesting on TV now.*
  (Ez dago ezer interesgarririk telebistan orain.)

Unit 3

PAST PERFECT SIMPLE

Baiezkoa	Forma laburtua
I **had talked**	I**'d talked**
You **had talked**	You**'d talked**
He **had talked**	He**'d talked**
She **had talked**	She**'d talked**
It **had talked**	It**'d talked**
We **had talked**	We**'d talked**
You **had talked**	You**'d talked**
They **had talked**	They**'d talked**
Ezezkoa	**Forma laburtua**
I **had not talked**	I **hadn't talked**
You **had not talked**	You **hadn't talked**
He **had not talked**	He **hadn't talked**
She **had not talked**	She **hadn't talked**
It **had not talked**	It **hadn't talked**
We **had not talked**	We **hadn't talked**
You **had not talked**	You **hadn't talked**
They **had not talked**	They **hadn't talked**

Galderazkoa	Erantzun motzak	
	Baiezkoa	Ezezkoa
Had I **talked** ...?	Yes, I **had**.	No, I **hadn't**.
Had you **talked** ...?	Yes, you **had**.	No, you **hadn't**.
Had he **talked** ...?	Yes, he **had**.	No, he **hadn't**.
Had she **talked** ...?	Yes, she **had**.	No, she **hadn't**.
Had it **talked** ...?	Yes, it **had**.	No, it **hadn't**.
Had we **talked** ...?	Yes, we **had**.	No, we **hadn't**.
Had you **talked** ...?	Yes, you **had**.	No, you **hadn't**.
Had they **talked** ...?	Yes, they **had**.	No, they **hadn't**.

Iraganeko ekintza bat iraganeko beste ekintza baten aurretik burutu zela adierazteko erabiltzen da. Azkena *Past Simple* aldian jartzen da.

- **Baiezkoa**: subjektua + ***had*** + aditza partizipioan.
  *When I arrived, the police **had arrested** the suspect.*
  (Iritsi nintzenean, poliziak atxilotua zuen susmagarria.)
- **Ezezkoa**: subjektua + ***had*** + ***not*** partikula edo ***n't*** laburtua + aditza partizipioan.
  *The witness **hadn't seen** anything relevant.*
  (Lekukoak ez zuen ezer aipagarririk ikusi.)
- **Galderazkoa**: ***Had*** + subjektua + aditza partizipioan.
  ***Had** the police **investigated** the crimes?*
  (Poliziak ikertu al zituen hilketak?)
- **Erantzun motzak**: izenordain subjektua + ***had*** ala ***hadn't***.
  ***Had** you **watched** the documentary?*
  *Yes, we **had**. / No, we **hadn't**.*
  (Dokumentala ikusita al zenuen? Bai. / Ez.)
- *Past Perfect Simple* aldiarekin honako **denbora-esamolde** eta **adberbio** hauek erabiltzen dira:

before	aurretik, baino lehen	*I had cleaned the car **before** I went to the party.*
after	ondoren	*He ate an ice cream **after** he had finished lunch.*
as soon as	bezain laster	***As soon as** I had got up, I went to buy the newspaper.*
by the time	-enerako	***By the time** he was five, he had read many books.*
until	arte	***Until** I went to Italy, I hadn't eaten real Italian food.*
when	arte	*Ian had finished his homework **when** I arrived.*
already	(baiezko perp.) jada)	*I had **already** seen Jim when he said hello to us.*
yet	(ezezko perp.) oraindik	*It was 3 am and the pub hadn't closed **yet**.*
	(galderetan) jada	*When you arrived at the station, had the train left **yet**?*

PAST PERFECT SIMPLE / PAST SIMPLE ADITZ-DENBOREN ARTEKO ALDEA

- *Past Perfect Simple* aldiak adierazten du ekintza bat beste baten aurretik gertatu zela iraganean. *Past Simple* aldiak, berriz, ekintza iraganean gertatu zela adierazten du.
  *Bob **had read** the text before he **answered** the questions.*
  (Bobek testua irakurria zuen galderak erantzun aurretik.)
- Iraganean zerbait gertatu izanaren arrazoia azaltzeko, *Past Simple* aldian jartzen da esaldiko aditz nagusia, eta *Past Perfect Simple* aldian ***because*** juntagailuaren bidez azaltzen den menpeko esaldia.
  *He **was** angry **because** he **had failed** the exam.*
  (Haserre zegoen azterketa gainditu ez zuelako.)
- Bi ekintza ia aldi berean gertatzen badira iraganean, eta bigarrena lehenengoaren ondorio zuzena bada, biak ere *Past Simple* aldian joango dira.
  *When he **heard** the news, he **cried**.*
  (Albistea entzun zuenean, negar egin zuen.)

Unit 4

BALDINTZAZKO PERPAUSAK

Baldintza adierazten duen menpeko perpaus batez eta ondorioa adierazten duen nagusiaz osatutako perpaus elkartuak dira.

Lehenengo baldintza

Adierazitako baldintza betez gero, zer ondorio izango diren adierazteko erabiltzen da.

- **Baiezkoa**: baldintza ***if*** + *Present Simple* aditz-aldiarekin adierazten da, eta ondorioa ***will*** partikulaz osatutako etorkizunarekin.
  *I **will stay** home **if** I **don't finish** my homework.*
  (Etxean gelditu naiz eskolako lanak bukatzen ez baditut.)
  Baldintzaren perpausa jartzen bada lehenik, koma idatziko dugu nagusiaren eta menpekoaren artean.
  ***If** I **don't finish** my homework, I **will stay** home.*
  (Eskolako lanak bukatzen ez baditut, etxean gelditu naiz.)
- **Ezezkoa**: baldintza ezeztatuko dugu, ondorioa edo biak.
  ***If** you **don't come**, I **will be** sad.*
  (Etortzen ez bazara, triste egongo naiz.)
  ***If** you **come**, I **won't be** sad.*
  (Etortzen bazara, ez naiz triste egongo.)
  ***If** you **don't come**, I **won't be** sad.*
  (Etortzen ez bazara, ez naiz triste egongo.)
- **Galderazkoa**: ***Will*** + subjektua + perpaus nagusiko predikatua + menpeko perpausa.
  ***Will** he **come** to the theatre **if** he **feels** better?*
  (Etorriko al da antzerkira hobeto sentitzen bada?)
- **Erantzun motzak**: izenordain subjektua + ***will*** ala ***won't*** erabiliko dugu.
  ***Will** you **go** to the park **if** it **is** sunny? Yes, I **will**. / No, I **won't**.*
  (Parkera joango al zara eguraldi eguzkitsua badugu? Bai. / Ez.)

Baldintza betetzen ez bada, zerbait gertatuko dela edo ez dela adierazteko, menpeko perpausaren hasieran ***unless*** erabil dezakegu, ***if not*** ("ez ba-...","ezean") erabiltzearen pareko dena.

***Unless** he **finishes** this, he **will stay** in the office.*
(Hau bukatzen ez badu / Hau bukatu ezean, bulegoan gelditu da.)

Bigarren baldintza

Orainaldiarekin loturiko ekintza hipotetikoak adierazten ditu, hau da, gertatzeko aukera gutxi dutenak.

- **Baiezkoa**: ***if*** + *Past Simple* baldintzan eta ***would*** (edo ***'d*** laburtua) + aditzoina ondorioan dela eratzen da.
  ***If** I **saw** a thief, I'**d hide** in the wardrobe.*
  (Lapur bat ikusiko banu, armairuan ezkutatuko nintzateke.)
  Baldintzako perpauseko aditza ***to be*** denean, ***were*** erabiltzen da singularreko nola pluraleko pertsona guztiekin.
  ***If** he **were** rich, he'**d buy** a new car.*
  (Aberatsa balitz, auto berria erosiko luke.)
  Eta aholkuak ematen ari garenean, ***If I were*** formula erabiltzen da.
  ***If I were** you, I'**d sign** the contract.*
  (Nik zure tokian, kontratua sinatuko nuke.)

- **Ezezkoa**: baldintza ezezta dezakegu, ondorioa edo biak.
  If *I* ***had*** *a car, I* ***wouldn't go*** *by bus.*
  (Autoa izango banu, ez nintzateke autobusez joango.)
  If *I* ***didn't have*** *a car, I* ***would go*** *by bus.*
  (Autorik ez banu, autobusez joango nintzateke.)
  If *I* ***didn't have*** *a car, I* ***wouldn't go*** *by bus.*
  (Autorik ez banu, ez nintzateke autobusez joango.)
- **Galderazkoa**: ***Would*** + subjektua + aditz nagusiko predikatua + menpeko perpausa.
  Would *you* ***travel*** *by plane* ***if*** *you* ***didn't have*** *a car?*
  (Hegazkinez bidaiatuko zenuke autorik ez bazenu?)
- **Erantzun motzak**: izenordain subjektua + ***would*** ala ***wouldn't***.
  Would *you* ***go*** *by bus* ***if*** *you* ***didn't have*** *a car?*
  Yes, I ***would****. / No, I* ***wouldn't****.*
  (Autobusez joango zinateke autorik ez bazenu?)

Baldintzazko hirugarrena

Erabat ezinezkoak diren baldintzez hitz egiteko erabiltzen da, iraganari lotuta daudelako eta, beraz, ezin direlako burutu.

- **Baiezkoa**: ***if*** + *Past Perfect Simple* baldintzan eta ***would have*** + partizipioa ondorioan.
  If *Tom* ***had known*** *her phone number, he* ***would have called*** *her.*
  (Haren telefono zenbakia jakin izan balu Tomek, deituko zion.)
- **Ezezkoa**: baldintza ezezta dezakegu, ondorioa edo biak.
  If *I* ***had won*** *the lottery, I* ***wouldn't have accepted*** *that job.*
  (Loteria irabazi izan banu, ez nukeen lanpostu hori onartuko.)
  If I ***hadn't won*** *the lottery, I* ***would have accepted*** *that job.*
  (Loteria irabazi izan ez banu, ez nukeen lanpostu hori onartuko.)
  If I ***hadn't won*** *the lottery, I* ***wouldn't have accepted*** *that job.*
  (Loteria irabazi izan ez banu, ez nukeen lanpostu hori onartuko.)
- **Galderazkoa**: ***Would*** + subjektua + ***have*** + partizipioa + aditz nagusiaren predikatua + menpeko perpausa.
  Would *you* ***have accepted*** *the job* ***if*** *you* ***had won*** *the lottery?*
  (Lanpostua onartuko zenukeen, loteria tokatu izan balitzaizu?)
- **Erantzun motzak:** izenordain subjektua + ***would*** ala ***wouldn't***.
  Would *you* ***have worried if*** *it* ***had happened*** *to her?*
  Yes, I ***would****. / No, I* ***wouldn't****.*
  (Kezkatuko al zinatekeen berari gertatu izan balitzaio?)

Unit 5

PASIBOA ORAINALDIAN ETA LEHENALDIAN

Orainaldia	**am / is / are**	+ aditz nagusiaren partizipioa
Lehenaldia	**was / were**	

- **Baiezkoa**: subjektua + ***to be*** laguntzaile bezala dagokion denboran + aditz nagusiaren partizipioa.
  Sarah's sculpture ***is made*** *of clay.*
  (Sararen eskultura buztinarekin egina dago.)
  His talent ***was discovered*** *a long time ago.*
  (Haren gaitasunaz orain dela denbora asko ohartu ziren.)
  Ekintza nork burutu duen esan nahi bada, esaldiaren bukaeran egingo da, aurretik ***by*** daramala.
  This painting ***was created by*** *Picasso.*
  (Margolan hau Picassok egin zuen.)
  Ingelesez asko erabiltzen da pasiboa, baina itzultzerakoan beste aukera batzuetara jo behar dugu (adibidez, subjektu inpertsonaletara, egitura aktiboetara...), euskaraz ez baita batere arrunta.
  This tower ***is used*** *as a museum.*
  (Dorre hau museo gisa erabiltzen da.)
- **Ezezkoa**: subjektua + ***to be*** laguntzailea dagokion denboran + ***not*** ala ***n't*** + aditz nagusiaren partizipioa.
  Those masterpieces ***weren't discovered*** *until 1920.*
  (Artelan horiek ez ziren 1920 arte aurkitu.)
- **Galderazkoa**: ***to be*** laguntzailea dagokion denboran + subjektua + aditz nagusiaren partizipioa.
  Was *the house* ***painted*** *last year?*
  (Pintatu al zen etxea iaz?)
  Galdetzailea daramaten galderetan ere ***to be*** aditzaren eta subjektuaren arteko hurrenkera aldatu egiten da, galdetzaileak subjektu funtzioa ez badu, behintzat, orduan ez baita hurrenkera aldatzen.
  When was *the project* ***developed****?*
  (Noiz landu zen proiektua?)
  What is said *in this article?*
  (Zer esaten du artikulu honek?)
  Esaldiko aditz nagusiak preposizioa eskatzen duenean, hau beti esaldiaren bukaeran agertuko da.
  What ***is*** *Goya* ***known for****?*
  (Zergatik da Goya ezaguna?)
- **Erantzun motzak**: pertsona-izenordain subjektua + ***to be*** laguntzailea dagokion denboran, laburbiltzeke baiezko kasuetan, eta laburbildua ezezkoetan.
  Were *those books* ***sold*** *in this bookshop?*
  Yes, they ***were****. / No, they* ***weren't****.*
  (Liburu horiek liburu-denda honetan saldu al ziren? Bai. / Ez.)

Pasiboaren erabilerak

Ekintza nabarmendu nahi denean, eta ez nork gauzatu duen	*This picture* ***was taken*** *in Italy.* (Italian aterata dago argazkia.)
Ekintza gauzatu zuen subjektua bistakoa denean, ezezaguna edo aipatu nahi ez denean	*New museums* ***are opened*** *every year.* (Urtero irekitzen dituzte museo berriak.)

Nola egin esaldi aktiboa pasibo

Aktiboan aditz nagusiak zuen aditz-denboran jarriko dugu ***to be*** aditza, eta aditz nagusia zena partizipioan.
Aktiboa: *They **opened** an art gallery some days ago.*
Pasiboa: *An art gallery **was opened** some days ago.*

Aktiboan aditzaren ondoren dagoen lehen osagarria jarriko dugu pasiboko subjektu (dela zuzena, dela zeharkakoa).
Aktiboa: *They **used oil** to preserve the painting.*
Pasiboa: ***Oil was used** to preserve the painting.*

Osagarri hori pertsona-izenordain objektua bada, esaldia pasibora eraldatzerakoan, dagokion izenordain subjektuaz ordezkatuko dugu.
Aktiboa: *Paul **told me** all his plans.*
Pasiboa: ***I was told** all his plans.*

Aktiboan subjektua zena, pasiboko esaldiaren bukaerara eramango dugu, aurretik ***by*** partikula jarriz.
Aktiboa: ***Many people visit** London every year.*
Pasiboa: *London **is visited** every year **by many people**.*

Subjektua pertsona-izenordaina bada, dagokion izenordain objektuaz ordezkatuko dugu.
Aktiboa: ***He found** the wallet.*
Pasiboa: *The wallet **was found by him**.*

- Pasiboan erabiltzen diren **denbora-esamoldeak** aktiboan erabiltzen diren berberak dira. Horrenbestez, aditza orainaldian badago, honako hauen antzekoak ikusiko ditugu: ***every day*** / ***week*** / ***year***, ***once*** / ***twice a year***, ***on*** + asteko eguna pluralean, edo honako hauen antzeko adberbioak: ***usually***, ***sometimes***, etab. Aditza lehenaldian badago: ***last night*** / ***week***, ***at*** + ordua, ***in*** + urtea, ***on*** + asteko eguna / data, ***in the past***, ***yesterday***, etab.

Unit 6

ZEHAR ESTILOA

- Norbaitek esandakoa kontatzeko erabiltzen da, baina pertsona horrek erabilitako hitz berberak errepikatu gabe. Horretarako, ***say*** aditza eta ***that*** partikula erabiliko ditugu (ingeles mintzatuan azken hori isildu egiten da), komatxoak kendu eta izenordain subjektua nahiz aditzaren pertsona aldatuko ditugu.
  Ohikoena, dena dela, beste norbaitek esandakoa iraganean kontatzea da. Horregatik, ***said*** erabiltzen dugu eta ***that*** partikulaz hasten den perpauseko aditzak atzera jauzia egiten du denboran.

Estilo zuzena	Zehar estiloa
Present Simple	**Past Simple**
*"I **don't want** to go to bed," Gina said.* *Gina said that she **didn't want** to go to bed.* (Ginak esan zuen ez zuela ohera joan nahi.)	
Present Continuous	**Past Continuous**
*"She **is visiting** her grandparents," Adam said.* *Adam said that she **was visiting** her grandparents.* (Adamek esan zuen aitona-amonak bisitatzen zegoela neska.)	
Past Simple	**Past Perfect Simple**
*"Tim **arrived** late at the cinema," Mum said.* *Mum said that Tim **had arrived** late at the cinema.* (Amak esan zuen Tim berandu iritsi zela zinemara.)	
Present Perfect Simple	**Past Perfect Simple**
*"The train **has** just **left** the station," the man said.* *The man said that the train **had** just **left** the station.* (Gizonak esan zuen trena geltokitik atera berria zela.)	
Future (***will***)	**Future** (***would***)
*"We **will** feed the dogs," the neighbours said.* *The neighbours said that they **would** feed the dogs.* (Auzo-lagunek esan zuten txakurrei jaten emango zietela.)	
can	***could***
*"Nick and Helen **can** run fast," the teacher said.* *The teacher said that Nick and Helen **could** run fast.* (Irakasleak esan zuen Nickek eta Helenek azkar egin zezaketela korrika.)	
must	***had to***
*"I **must** call her," Tom said.* *Tom said that he **had to** call her.* (Tomek esan zuen deitu beharra zeukala hari.)	

- Estilo zuzenetik zeharkakora egindako aldaketek denbora- nahiz leku-esamoldeei, erakusleei eta edutezkoei ere eragiten diete.

Estilo zuzena	Zehar estiloa
now	then
today, tonight	that day, that night
tomorrow	the next / following day
yesterday	the previous day, the day before
last night	the previous night, the night before
next week / year	the following week / year
a week ago	a week before
here	there
this, these	that, those
I	he / she
my	his / her / etc.

Reporting verbs

- Zehar estiloko perpausei sarrera emateko erabiltzen diren aditzak dira, adibidez, ***say*** eta ***tell***; hauek mezua helarazten digute soilik, informazio gehiago gehitu gabe. ***Tell*** aditzak zeharkako osagarria darama ondoren beti, baina ***to*** preposiziorik gabe; ***say*** aditzak, berriz, aukeran du eraman ala ez, baina badaraman kasuetan ***to*** preposizioarekin joan behar du beti.

  tell + zeharkako osagarria
  say (+ ***to*** + zeharkako osagarria)
  "I've bought a kitten," she said.
  *She **said** (**to us**) / **told us that** she had bought a kitten.*
  (Katakumea erosi zuela esan zigun.)
- Hiztunaren intentzioa edo doinua azaldu nahi badugu, *reporting verbs* aditz andana dugu erabilgai, esate baterako: ***admit***, ***announce***, ***complain***, ***explain***, ***insist***, ***remind***, ***agree***, ***convince***, ***reply***, ***hear***, ***read***, etab.
  "We must take Exit 5," Jane said.
  *Jane **explained that** we had to take Exit 5.*
  (Janek esan zuen 5. irteera hartu behar genuela.)

Reported questions

Bi galdera mota daude ingelesez:

- ***Yes / No questions*** motakoak, hots, "bai" edo "ez" batekin erantzun daitezkeenak. Era horretako galderak zehar estilora aldatzeko ***ask*** aditza eta, ondotik, ***if*** edo ***whether*** partikula erabiliko ditugu. Orain galderak perpaus arrunt izatera pasa direnez, ez dago subjektu-aditz arteko hurrenkera-aldaketarik, ez dago galdera-ikurrik, ez eta komatxorik ere.
  "Do you have any pets?" they asked the girl.
  *They **asked** the girl **if / whether** she had any pets.*
  (Maskotaren bat ba al zuen galdetu zioten neskari.)
- ***Wh- questions*** motakoak ezin dira "bai" edo "ez" batekin erantzun. Galdetzaile batekin hasten direnak ditugu hauek (***what***, ***who***, ***where***, ***when***, ***why***, ***whose***, etab.), eta zehar estilora pasatzerakoan, galdetzailea ***if*** edo ***whether*** partikulen tokian kokatuko dugu. Jarraian subjektua eta aditza joango dira, eta galdera-ikurra nahiz komatxoak alde batera utziko ditugu.
  "What type of snake bit him?" the doctor asked.
  *The doctor **asked what** type of snake had bitten him.*
  (Zer motatako sugeak heldu zion galdetu zuen sendagileak.)
  Zehar estiloko galderek ziur ez gauden zerbait edo ez dakigun zerbait adieraz dezakete.
  *He **wanted to know / wondered** why the dog was out of the cage.*
  (Zergatik zegoen zakurra kaiolatik kanpo jakin nahi zuen / galdetzen zuen.)

Unit 7

CAN / CAN'T

Baiezkoa	Ezezkoa	Forma laburtua
I **can swim**	I **cannot swim**	I **can't swim**
You **can swim**	You **cannot swim**	You **can't swim**
He **can swim**	He **cannot swim**	He **can't swim**
She **can swim**	She **cannot swim**	She **can't swim**
It **can swim**	It **cannot swim**	It **can't swim**
We **can swim**	We **cannot swim**	We **can't swim**
You **can swim**	You **cannot swim**	You **can't swim**
They **can swim**	They **cannot swim**	They **can't swim**

Galderazkoa	Erantzun motzak	
	Baiezkoa	Ezezkoa
Can I **swim**?	Yes, I **can**.	No, I **can't**.
Can you **swim**?	Yes, you **can**.	No, you **can't**.
Can he **swim**?	Yes, he **can**.	No, he **can't**.
Can she **swim**?	Yes, she **can**.	No, she **can't**.
Can it **swim**?	Yes, it **can**.	No, it **can't**.
Can we **swim**?	Yes, we **can**.	No, we **can't**.
Can you **swim**?	Yes, you **can**.	No, you **can't**.
Can they **swim**?	Yes, they **can**.	No, they **can't**.

Can moduzkoak zerbait egiteko trebezia edo gaitasuna (jakin), posibilitatea (ahal izan) adierazten du, eta baimena eta mesedeak eskatzeko ere (ahal izan) erabiltzen da.

- **Baiezkoa**: subjektua + ***can*** + aditza oinarrizko forman.
  *Lisa **can swim** very well.*
  (Lisak oso ongi daki igeri egiten.)
  *I **can go** to the airport.*
  (Aireportura joan naiteke.)
  *They **can use** it tonight.*
  (Gaur gauean erabil dezakete.)
- **Ezezkoa**: subjektua + ***cannot*** edo ***can't*** laburtua + aditzoina.
  *Jim **cannot run** fast.*
  (Jimek ezin du korrika azkar egin.)
- **Galderazkoa**: ***Can*** + subjektua + aditzoina.
  ***Can** I **close** the window?*
  (Leihoa itxi dezaket?)
- **Erantzun motzak**: pertsona-izenordain subjektua + ***can*** ala ***can't***.
  ***Can** she **speak** Swedish? Yes, she **can**. / No, she **can't**.*
  (Suedieraz hitz egiten badaki? Bai. / Ez.)

COULD / COULDN'T

Baiezkoa	Ezezkoa	Forma laburtua
I **could sing**	I **could not sing**	I **couldn't sing**
You **could sing**	You **could not sing**	You **couldn't sing**
He **could sing**	He **could not sing**	He **couldn't sing**
She **could sing**	She **could not sing**	She **couldn't sing**
It **could sing**	It **could not sing**	It **couldn't sing**
We **could sing**	We **could not sing**	We **couldn't sing**
You **could sing**	You **could not sing**	You **couldn't sing**
They **could sing**	They **could not sing**	They **couldn't sing**

Galderazkoa	Erantzun motzak	
	Baiezkoa	Ezezkoa
Could I **sing**?	Yes, I **could**.	No, I **couldn't**.
Could you **sing**?	Yes, you **could**.	No, you **couldn't**.
Could he **sing**?	Yes, he **could**.	No, he **couldn't**.
Could she **sing**?	Yes, she **could**.	No, she **couldn't**.
Could it **sing**?	Yes, it **could**.	No, it **couldn't**.
Could we **sing**?	Yes, we **could**.	No, we **couldn't**.
Could you **sing**?	Yes, you **could**.	No, you **couldn't**.
Could they **sing**?	Yes, they **could**.	No, they **couldn't**.

Could aditzak trebezia eta posibilitatea adierazten ditu lehenaldian, eta baimena edo mesedeak eskatzeko ere erabil daiteke, ***can*** moduzkoarekin baino modu jasoagoan.

- **Baiezkoa**: subjektua + ***could*** + aditza oinarrizko forman.
  *Sam **could skate** when he was two years old.*
  (Samek bazekien patinatzen bi urte zituela.)
  *They **could study** last weekend.*
  (Joan den asteburuan ikasi ahal izan zuten.)
- **Ezezkoa**: subjektua + ***could not*** edo ***couldn't*** forma laburtua + aditzoina.
  *She **couldn't remember** the song.*
  (Ezin izan zuen abestia gogoratu.)
- **Galderazkoa**: ***Could*** + subjektua + aditzoina.
  ***Could** you **lend** me money?*
  (Dirua utzi zeniezadake?)
- **Erantzun motzak**: pertsona-izenordain subjektua + ***could*** ala ***couldn´t*** erabiliz osatzen dira.
  ***Could** you **climb** the mountain?*
  *Yes, I **could**. / No, I **couldn't**.*
  (Mendia igotzerik izan al zenuen? Bai. / Ez.)

SHOULD / SHOULDN'T

Baiezkoa	Ezezkoa
I **should use**	I **shouldn't use**
You **should use**	You **shouldn't use**
He **should use**	He **shouldn't use**
She **should use**	She **shouldn't use**
It **should use**	It **shouldn't use**
We **should use**	We **shouldn't use**
You **should use**	You **shouldn't use**
They **should use**	They **shouldn't use**

Galderazkoa	Erantzun motzak	
	Baiezkoa	Ezezkoa
Should I **use**?	Yes, I **should**.	No, I **shouldn't**.
Should you **use**?	Yes, you **should**.	No, you **shouldn't**.
Should he **use**?	Yes, he **should**.	No, he **shouldn't**.
Should she **use**?	Yes, she **should**.	No, she **shouldn't**.
Should it **use**?	Yes, it **should**.	No, it **shouldn't**.
Should we **use**?	Yes, we **should**.	No, we **shouldn't**.
Should you **use**?	Yes, you **should**.	No, you **shouldn't**.
Should they **use**?	Yes, they **should**.	No, they **shouldn't**.

Should aholkuak emateko eta gure ustez egin behar litzatekeena adierazteko erabiltzen den moduzkoa da.

- **Baiezkoa**: subjektua + ***should*** + aditza oinarrizko forman.
  *You **should go** to the gym.*
  (Gimnasiora joan behar zenuke.)
- **Ezezkoa**: subjektua + ***should not*** edo ***shouldn't*** (ohikoena bigarrena izanik) + aditzoina.
  *She **shouldn't exercise** alone.*
  (Ez luke ariketa fisikoa bakarrik egin behar.)
- **Galderazkoa**: ***Should*** + subjektua + aditzoina.
  ***Should** I **take** a pill for my sore throat?*
  (Pilula bat hartu behar ote nuke nire eztarriko minarentzat?)
- **Erantzun motzak**: pertsona-izenordain subjektua + ***should*** edo ***shouldn't*** egitura erabiliko dugu.
  ***Should** I **lose** weight? Yes, you **should**. / No, you **shouldn't**.*
  (Argaldu egin behar al nuke? Bai. / Ez.)

MUST / MUSTN'T

Baiezkoa	Ezezkoa
I **must tell**	I **mustn't tell**
You **must tell**	You **mustn't tell**
He **must tell**	He **mustn't tell**
She **must tell**	She **mustn't tell**
It **must tell**	It **mustn't tell**
We **must tell**	We **mustn't tell**
You **must tell**	You **mustn't tell**
They **must tell**	They **mustn't tell**

- **Baiezkoa**: subjektua + ***must*** + aditzoina. Obligazioa eta zerbait egitea beharrezkoa edo komenigarria dela adierazten du, "behar izan" esangura baitu.
  *You **must get fit** soon.* (Sasoian jarri behar duzu laster.)

- **Ezezkoa**: subjektua + ***must not*** edo ***mustn't*** (bigarrena izanik ohikoena) + aditzoina. Debekua adierazten du, baimendua ez dagoena, eta baita ere zerbait ezin dela egin, ez delako komeni edo ez delako zuzena egitea.
  *You **mustn't talk** in the library.*
  (Ezin duzue liburutegian hitz egin.) [debekatuta dago]
  *She **mustn't put on** more weight.*
  (Ezin du gehiago gizendu.) [ez da komenigarria]
- **Galderazkoa**: ***Must*** + subjektua aditzoina. Kasu honetan ***must*** moduzkoak obligazioa edo beharra adierazten du. Hala ere aditz hau ez da larregi erabiltzen galderetan.
  ***Must** we **tell** him about the letter?*
  (Gutunaren berri eman behar al diogu?)
- **Erantzun motzak**: pertsona-izenordain subjektua + ***must*** ala ***mustn't*** erabiliko dugu.
  ***Must** I **go** now? Yes, you **must**. / No, you **mustn't**.*
  (Orain joan behar al dut? Bai. / Ez.)

HAVE TO / DON'T HAVE TO

Baiezkoa	Ezezkoa
I **have to go**	I **don't have to go**
You **have to go**	You **don't have to go**
He **has to go**	He **doesn't have to go**
She **has to go**	She **doesn't have to go**
It **has to go**	It **doesn't have to go**
We **have to go**	We **don't have to go**
You **have to go**	You **don't have to go**
They **have to go**	They **don't have to go**

Galderazkoa	Erantzun motzak	
	Baiezkoa	Ezezkoa
Do I **have to go**?	Yes, I **do**.	No, I **don't**.
Do you **have to go**?	Yes, you **do**.	No, you **don't**.
Does he **have to go**?	Yes, he **does**.	No, he **doesn't**.
Does she **have to go**?	Yes, she **does**.	No, she **doesn't**.
Does it **have to go**?	Yes, it **does**.	No, it **doesn't**.
Do we **have to go**?	Yes, we **do**.	No, we **don't**.
Do you **have to go**?	Yes, you **do**.	No, you **don't**.
Do they **have to go**?	Yes, they **do**.	No, they **don't**.

- **Baiezkoa**: subjektua + ***have / has to*** + aditza oinarrizko forman. "Behar izan" esan nahi du eta, ***must***-ek bezalatsu, zerbait egiteko obligazioa edo beharra adierazten du. ***Have to*** jokatu egiten da, horregatik, ***must*** moduzkoak ez dituen aditz-denboretan erabiltzen da; horretan dira, hain zuzen, desberdinak.
  *We **will have to go** to the hospital.*
  (Ospitalera joan beharra daukagu.)
- **Ezezkoa**: subjektua + ***don't / doesn't have to*** + aditza oinarrizko forman. "Ez izan zertan", "ez beharrik izan" esangura du.
  *He **doesn't have to** bring water.*
  (Ez dauka ura ekarri beharrik / zertan ura ekarri.)
- **Galderazkoa**: ***Do / Does*** + subjektua + ***have to*** + aditza oinarrizko forman.
  ***Do** you **have to go** to the doctor?*
  (Medikuarengana joan beharra al duzu?)
- **Erantzun motzak**: pertsona-izenordain subjektua + ***do / does*** ala ***don't / doesn't***.
  ***Does** she **have to come** with us? Yes, she **does**. / No, she **doesn't**.* (Gurekin etorri beharra al du? Bai. / Ez.)

Have to eta ***must*** aditzen erabilera antzekoa bada ere, ***must*** autoritatea duten pertsonek erabili ohi dute (irakasleek, gurasoek, sendagileek, etab.); ***have to***, aldiz, mundu guztiak.

*You **must be** on time for the exam.*
(Garaiz joan behar zarete azterketara.)

*I **have to do** many exercises.* (Ariketa asko egin behar ditut.)

MAY / MIGHT

Baiezkoa	
I **may go**	I **might go**
You **may go**	You **might go**
He **may go**	He **might go**
She **may go**	She **might go**
It **may go**	It **might go**
We **may go**	We **might go**
You **may go**	You **might go**
They **may go**	They **might go**
Ezezkoa	
I **may not go**	I **might not go**
You **may not go**	You **might not go**
He **may not go**	He **might not go**
She **may not go**	She **might not go**
It **may not go**	It **might not go**
We **may not go**	We **might not go**
You **may not go**	You **might not go**
They **may not go**	They **might not go**

May (agian, beharbada, gerta daiteke) eta ***might*** (gerta liteke, baliteke) aditzek posibilitatea adierazten dute; bigarrena erabiltzean, ordea, posibilitate gutxiago dagoela adieraziko dugu. ***May*** aditza baimena eskatu, eman eta ukatzeko ere erabiltzen da edo zerbait modu jasoan eskatzeko.

- **Baiezkoa**: subjektua + ***may / might*** + aditzoina.
  *I **may / might reach** my destination tomorrow.*
  (Bihar iritsiko naiz beharbada nire jomugara.)
  *You **may use** my camera, but don't break it.*
  (Nire kamera erabil dezakezu, baina ez puskatu.)
- **Ezezkoa**: subjektua + ***may / might not*** + aditzoina.
  *She **may / might not come** today.*
  (Gerta daiteke / liteke gaur gauean ez etortzea bera.)
- **Galderazkoa**: ***May*** + subjektua + aditzoina. Galderetan ***may*** bakarrik erabiltzen da eta baimena edo mesedeak eskatzeko soilik erabiltzen da, eta ez posibilitatea adierazteko.
  ***May** I **use** your pencil?* (Zure arkatza erabil dezaket?)
- **Erantzun motzak:** pertsona-izenordain subjektua + ***may*** ala ***may not***.
  ***May** I **go** in now? Yes, you **may**. / No, you **may not**.*
  (Sar naiteke orain? Bai. / Ez.)

Unit 8

GERUNDIOA

Ingelesez *-**ing*** bukaera duen adizkia da, eta izenaren funtzioa betetzen duena honako kasu hauetan:

- Perpauseko subjektu bezala, ekintzei buruz era orokorrean ari garenean.

  ***Using** the Internet is easy.*
  (Interneta erabiltzea erraza da.)
- Zenbait aditzen osagai zuzen gisa: ***finish***, ***enjoy***, ***like***, ***hate***, ***love***, ***dislike***, ***avoid***, ***miss***, ***recommend***, ***suggest***, etab.

  *I **like doing** sport.*
  (Kirola egitea gustatzen zait.)
- Preposizioen ondotik.

  *Lucy is interested **in learning** English.*
  (Lucyk interesa du ingelesa ikasten.)
- Aditz forma batzuen ondotik: ***can't stand***, ***feel like***, ***don't mind***, ***prefer***, ***be*** / ***get used to***, ***it's no use***, ***look foward to***, etab.

  *I **can't stand watching** football on TV.*
  (Ezin dut telebistan futbola ikustea jasan.)

INFINITIBOA

Aurretik ***to*** daraman adizkia da. Aditz batzuen ondotik (***decide***, ***want***, ***promise***, ***hope***, ***pretend***, ***refuse***, ***offer***, ***agree***, ***seem***, ***appear***, ***choose***, ***expect***, ***learn***, ***plan***, ***promise***, ***want***, ***wish***, etab.) beste aditz bat dagoenean erabiltzen da, azkena izanik infinitiboan jartzen dena.

*He **decided to try** Skype.*
(Skype aplikazioa erabiltzea erabaki zuen.)

*He **promised not to tell** anybody.*
(Inori ez ziola esango hitz eman zuen.)

Zenbait adjektiboren atzean ere erabiltzen da, esate baterako, ***easy***, ***happy***, ***sad***, ***lucky*** eta ***hard***.

*I'm very **happy to be** here.*
(Oso pozik nago hemen nagoelako.)

SUBJECT / OBJECT QUESTIONS

- ***Who***, ***what*** eta ***which*** izenordain galdetzaileak subjektuari edo osagai zuzenari buruzko informazioa eskatzeko erabiltzen dira.
- Subjektu funtzioa dutenean, galderaren hitzen hurrenkera baiezko perpaus batena bezalakoxea da.

  ***Who cooks** our lunch?*
  (Nork prestatzen du gure bazkaria?)

  ***What is** that?*
  (Zer da hura?)
- Objektu zuzenaren funtzioa dutenean galderak baduelako subjektua, trukatu egin behar da subjektua-aditza ordena, edo ***do*** / ***did*** / ***does*** laguntzailea erabili behar da.

  ***Who is** John **talking** to?*
  (Norekin ari da hizketan John?)

  ***What do** you **mean** by that?*
  (Zer esan nahi duzu horrekin?)
- ***When***, ***where*** eta ***why*** inoiz ezin ditugu subjektuari buruz galdetzeko erabili, (lekuzko, denborazko edo kausazko) osagarri zirkunstantzialari buruz galdetzeko baizik. Beraz, subjektu-aditz arteko hurrenkera trukatu egin behar dugu beti edo***do*** / ***did*** / ***does*** laguntzaileak erabili.

  ***Where have** you **been**?*
  (Non egon zara?)

  ***When did** you **come back**?*
  (Noiz itzuli zinen?)

Irregular Verbs

BASE FORM (V1)	PAST SIMPLE (V2)	PAST PARTICIPLE (V3)	EUSKARA
be /biː/	was/were /wɒz/wɜː/	been /biːn/	izan
beat /biːt/	beat /biːt/	beaten /'biːtn/	jo
become /bɪ'kʌm/	became /bɪ'keɪm/	become /bɪ'kʌm/	bihurtu, bilakatu
begin /bɪ'gɪn/	began /bɪ'gæn/	begun /bɪ'gʌn/	hasi
bend /bend/	bent /bent/	bent /bent/	tolestu, okertu
bet /bet/	bet /bet/	bet /bet/	apustu egin
bite /baɪt/	bit /bɪt/	bitten /'bɪtn/	hozka egin
bleed /bliːd/	bled /bled/	bled /bled/	odola jario
blow /bləʊ/	blew /bluː/	blown /bləʊn/	putz egin
break /breɪk/	broke /brəʊk/	broken /'brəʊkən/	apurtu
bring /brɪŋ/	brought /brɔːt/	brought /brɔːt/	ekarri
build /bɪld/	built /bɪlt/	built /bɪlt/	eraiki
burn /bɜːn/	burnt/burned /bɜːnt/bɜːnd/	burnt/burned /bɜːnt/bɜːnd/	erre
buy /baɪ/	bought /bɔːt/	bought /bɔːt/	erosi
catch /kætʃ/	caught /kɔːt/	caught /kɔːt/	hartu, harrapatu
choose /tʃuːz/	chose /tʃəʊz/	chosen /'tʃəʊzn/	aukeratu
come /kʌm/	came /keɪm/	come /kʌm/	etorri
cost /kɒst/	cost /kɒst/	cost /kɒst/	kostatu
cut /kʌt/	cut /kʌt/	cut /kʌt/	moztu
dig /dɪg/	dug /dʌg/	dug /dʌg/	aitzurtu, zuloa egin
do /duː/	did /dɪd/	done /dʌn/	egin
draw /drɔː/	drew /druː/	drawn /drɔːn/	marraztu
dream /driːm/	dreamt/dreamed /dremt/driːmd/	dreamt/dreamed /dremt/driːmd/	amets egin
drink /drɪŋk/	drank /dræŋk/	drunk /drʌŋk/	edan
drive /draɪv/	drove /drəʊv/	driven /'drɪvn/	gidatu
eat /iːt/	ate /eɪt/	eaten /iːtn/	jan
fall /fɔːl/	fell /fel/	fallen /'fɔːlən/	erori
feed /fiːd/	fed /fed/	fed /fed/	elikatu
feel /fiːl/	felt /felt/	felt /felt/	sentitu
fight /faɪt/	fought /fɔːt/	fought /fɔːt/	borrokatu, borroka egin
find /faɪnd/	found /faʊnd/	found /faʊnd/	aurkitu
fly /flaɪ/	flew /fluː/	flown /fləʊn/	hegan egin
forget /fə'get/	forgot /fə'gɒt/	forgotten /fə'gɒtn/	ahaztu
forgive /fə'gɪv/	forgave /fə'geɪv/	forgiven /fə'gɪvn/	barkatu
freeze /friːz/	froze /frəʊz/	frozen /'frəʊzn/	izoztu
get /get/	got /gɒt/	got /gɒt/	lortu; iritsi
give /gɪv/	gave /geɪv/	given /gɪvn/	eman
go /gəʊ/	went /went/	gone /gɒn/	joan
grow /grəʊ/	grew /gruː/	grown /grəʊn/	hazi; landatu
hang /hæŋ/	hanged/hung /hæŋd/hʌŋ/	hanged/hung /hæŋd/hʌŋ/	eseki
have /hæv/	had /hæd/	had /hæd/	izan, eduki
hear /hɪə/	heard /hɜːd/	heard /hɜːd/	entzun
hide /haɪd/	hid /hɪd/	hidden /'hɪdn/	ezkutatu
hit /hɪt/	hit /hɪt/	hit /hɪt/	jo
hold /həʊld/	held /held/	held /held/	eutsi
hurt /hɜːt/	hurt /hɜːt/	hurt /hɜːt/	zauritu, mindu; min eman
keep /kiːp/	kept /kept/	kept /kept/	gorde, mantendu
know /nəʊ/	knew /n juː/	known /nəʊn/	jakin, ezagutu
lay /leɪ/	laid /leɪd/	laid /leɪd/	jarri; hedatu, zabaldu
lead /liːd/	led /led/	led /led/	zuzendu, gidatu

BASE FORM (V1)	PAST SIMPLE (V2)	PAST PARTICIPLE (V3)	EUSKARA
learn /lɜːn/	learnt/learned /lɜːnt/lɜːnd/	learnt/learned /lɜːnt/lɜːnd/	ikasi
leave /liːv/	left /left/	left /left/	utzi; joan, irten
lend /lend/	lent /lent/	lent /lent/	prestatu
let /let/	let /let/	let /let/	baimena eman, utzi
lie /laɪ/	lay /leɪ/	lain /leɪn/	etzan
lie /laɪ/ (regular verb)	lied /laɪd/	lied /laɪd/	gezurra esan
light /laɪt/	lit /lɪt/	lit /lɪt/	piztu
lose /luːz/	lost /lɒst/	lost /lɒst/	galdu
make /meɪk/	made /meɪd/	made /meɪd/	egin
mean /miːn/	meant /ment/	meant /ment/	esan nahi izan
meet /miːt/	met /met/	met /met/	ezagutu; -ekin geratu
pay /peɪ/	paid /peɪd/	paid /peɪd/	ordaindu
put /pʊt/	put /pʊt/	put /pʊt/	jarri, ipini
read /riːd/	read /red/	read /red/	irakurri
ride /raɪd/	rode /rəʊd/	ridden /'rɪdn/	gainean ibili
ring /rɪŋ/	rang /ræŋ/	rung /rʌŋ/	deitu
rise /raɪz/	rose /rəʊz/	risen /'rɪzn/	jaso, altxatu
run /rʌn/	ran /ræn/	run /rʌn/	korrika egin
say /seɪ/	said /sed/	said /sed/	esan
see /siː/	saw /sɔː/	seen /siːn/	ikusi
sell /sel/	sold /səʊld/	sold /səʊld/	saldu
send /send/	sent /sent/	sent /sent/	bidali
set /set/	set /set/	set /set/	ezarri, ipini
shake /ʃeɪk/	shook /ʃʊk/	shaken /'ʃeɪkən/	eragin, astindu
shine /ʃaɪn/	shone /ʃɒn/	shone /ʃɒn/	distiratu
shoot /ʃuːt/	shot /ʃɒt/	shot /ʃɒt/	tiro egin
show /ʃəʊ/	showed /ʃəʊd/	show/	erakutsi
shut /ʃʌt/	shut /ʃʌt/	shut /ʃʌt/	itxi
sing /sɪŋ/	sang /sæŋ/	sung /sʌŋ/	abestu
sink /sɪŋk/	sank /sæŋk/	sunk /sʌŋk/	hondoratu
sit /sɪt/	sat /sæt/	sat /sæt/	eseri
sleep /sliːp/	slept /slept/	slept /slept/	lo egin
smell /smel/	smelt/smelled /smelt/smeld/	smelt/smelled /smelt/smeld/	usaindu
speak /spiːk/	spoke /spəʊk/	spoken /spəʊkən/	hitz egin
spell /spel/	spelt/spelled /spelt/speld/	spelt/spelled /spelt/speld/	letreiatu
spend /spend/	spent /spent/	spent /spent/	gastatu; eman (denbora)
stand /stænd/	stood /stʊd/	stood /stʊd/	zutik egon
steal /stiːl/	stole /stəʊl/	stolen /'stəʊlən/	lapurtu
stick /stɪk/	stuck /stʌk/	stuck /stʌk/	itsatsi
sweep /swiːp/	swept /swept/	swept /swept/	erratzatu, eskobatu
swim /swɪm/	swam /swæm/	swum /swʌm/	igeri egin
take /teɪk/	took /tʊk/	taken /'teɪkən/	hartu; eraman
teach /tiːtʃ/	taught /tɔːt/	taught /tɔːt/	irakatsi
tear /teə/	tore /tɔː/	torn /tɔːn/	urratu, zartatu
tell /tel/	told /təʊld/	told /təʊld/	esan, kontatu
think /θɪŋk/	thought /θɔːt/	thought /θɔːt/	pentsatu
throw /θrəʊ/	threw /θruː/	thrown /θrəʊn/	bota; jaurti
understand /ʌnde'stænd/	understood /ʌnde'stʊd/	understood /ʌnde'stʊd/	ulertu
wake up /weɪk 'ʌp/	woke up /wəʊk 'ʌp/	woken up /wəʊkən 'ʌp/	esnatu
wear /weə/	wore /wɔː/	worn /wɔːn/	soinean eraman; jantzi
win /wɪn/	won /wʌn/	won /wʌn/	irabazi
write /raɪt/	wrote /rəʊt/	written /'rɪtn/	idatzi

Writing Guide

IDATZI AURRETIK ▸ Brainstorming

- Egin ezazu gaiarekin loturiko ideien zerrenda edo galdera-mapa (***who?***, ***what?***, ***when?***, ***where?***, ***why?***).
- Irakur itzazu eta garrantzi gutxikoak iruditzen zaizkizunak ezabatu.
- Koka itzazu aurkeztu nahi dituzun hurrenkeran.

PARAGRAFOAREN EGITURA ▸ Paragraph structure

Paragrafo batek hiru zati ditu:

- **Sarrera** edo lehen esaldia (***opening sentence***), hots, gaia aurkezten duena.
- **Garapena** edo paragrafoaren gorputza (***body of paragraph***), ideia nagusia informazio garrantzitsuarekin zabaltzen duena.
- **Amaiera** edo azken esaldia (***closing sentence***), gaia laburbiltzen duena eta ideia nagusia beste hitz batzuekin errepikatzen duena.

I have always wanted to travel to Norway. Since I was a young child, I have been fascinated by this beautiful country and its amazing fjords. When I was ten years old, I decided to start saving half of my pocket money for my dream trip to Norway. Next week, I'm celebrating my 16th birthday, and I'm sailing on a ship to Norway with my parents. I've read two travel guides and planned our route. My parents have booked hotel rooms, so everything is ready. My dream will finally come true next week and I can't wait!

opening sentence

body of paragraph

closing sentence

IDATZITAKOA ERREPASATU ▸ Checking your work

PUNTUAZIOA
(Punctuation)

- Puntua (.) baiezko eta ezezko esaldien bukaeran jartzen da.
  I've travelled to Ireland.
- Koma (,) hitzak edo ideiak banantzeko erabiltzen da. Normalean ez da ***and*** juntagailuaren aurrean idazten.
  We've sailed to Greece, Cyprus and Italy.
- Galdera-ikurra (?) galderen amaieran bakarrik kokatzen da.
  Have you ever lost your luggage?
- Harridura-marka ere (!) esaldiaren amaieran idazten da, eta emozio edo sentimenduak adierazteko erabiltzen da eta baita zerbait nabarmentzeko ere.
  Wow! There are ten flights to New York today!

LETRA LARRIA
(Capital Letters)

Letra larriz idazten dira:

- pertsona-izenak eta tituluak: *Lucy Bennet, Mr Dill, Dr Atkinson*
- zenbait leku-izen; esate baterako hiri, herri, kontinente, eraikin ospetsu, museo, etab.: *Paris, Brazil, Africa, Tower Bridge, Tate Britain*
- herritartasunak: *Swedish, French, Danish*
- egunak: *Sunday, Monday, Thursday*
- hilabeteak: *October, May, July*
- esaldi baten lehen hitza: *Here is our luggage.*
- ***I*** pertsona-izenordaina: *I'm Swiss and I speak French.*
- hizkuntzak: *Japanese, German, Italian*
- liburu, pelikula, abesti, festa-aldi eta ordenagailuko joko izenen hitz garrantzitsuak:
  A Midsummer Night's Dream
  Message in a Bottle
  Easter, Christmas
  Sim City

DENBORA-PREPOSIZIOAK
(Prepositions of Time)

Preposizio desberdinak erabiltzen dira orduen eta festa-aldien aurrean, egunen eta daten aurrean, hilabeteen, urtaroen, urteen eta egun-zatien aurrean. Garrantzitsua da kasuan kasuko preposizio egokia erabiltzen jakitea. Begira arretaz honako adibide hauei:

• **at**	orduak:	*at five o'clock*
	festa-aldiak:	*at Christmas*
• **on**	asteko egunak:	*on Thursday*
	datak:	*on 12th February*
		on Christmas Day
• **in**	hilabeteak:	*in June*
	urtaroak:	*in summer*
	urteak:	*in 2022*
	egun-zatiak:	*in the afternoon*
Salbuespenak:		*at the weekend*
		at night

HITZEN HURRENKERA
(Word Order)

Ingelesez esaldiko hitzek oinarrizko hurrenkera hau dute:

We always drink lemonade in the summer.
s adv v o time expression

HITZEN HURRENKERA: ADJEKTIBOAK
(Word Order: Adjectives)

- Izenen aurrean jartzen dira normalean.
  the long flight
  adj n
  To be aditzaren ondoren ere bai.
  The airport is huge.
  v adj
  Eta aditz estatikoen ondoren.
  It looks exciting.
  v adj
- Adjektibo bat baino gehiago badago,hurrenkera hau jarraituko dute: iritzia, tamaina, adina, forma eta kolorea.
  There is a lovely, small, old, curved, blue chair here.
  o s a sh c

HITZEN HURRENKERA: ADBERBIOAK
(Word Order: Adverbs)

- Intentsitate-adberbioak eta moduzkoak aditzaren ondoren jartzen dira.
  You drive quite carefully.
  adverb of degree *adverb of manner*
- Maiztasun-adberbioak aditzaren aurrean jartzen dira baiezko esaldietan.
  He always forgets his coat.
  adv v
  Baina aditza ***to be*** bada, adberbioa atzean jartzen da.
  My friends are usually very friendly.
  v adv

SEKUENTZIA-LOKAILUAK
(Connectors of Sequence)

Sekuentzia-lokailuek ekintzak zein hurrenkeratan gertatu ziren adierazten digute. Ohikoenak hauexek dira: ***at first, first of all, before, after, after that, then, next, later, by the time, eventually, finally, in the end*** eta ***at last***.

***At first**, we watched the weather forecast on TV. **Then**, Mike checked the forecast on the Internet. **Eventually**, we took the bus to the beach. **At last**, we got into the water but it was very cold. **In the end**, we only stayed at the beach for half an hour.*

JUNTAGAILU ETA LOKAILU AURKARIAK
(Connectors of Contrast)

Juntagailu eta lokailu aurkariak kontrastea adierazten duten esaldiak lotzeko erabiltzen dira. Erabilienak hauek dira: ***on the one hand, on the other hand, but, however*** eta ***although***.

***On the one hand,** I enjoy watching reality TV. **On the other hand**, reality TV is often quite silly.*
*Cartoons are fun, **but** they aren't my favourite type of programme.*
*Documentaries are interesting. **However**, I watch sitcoms and soap operas most of the time.*
***Although** adverts are annoying, I usually watch them.*

EMENDIOZKO JUNTAGAILUAK
(Connectors of Addition)

Emendiozko juntagailuak antzekoak diren ideiak lotzeko eta informazio gehigarria eransteko erabiltzen dira. Ohikoena ***and*** da. Funtzio bera bete dezakete adberbio batzuek ere, adibidez, ***also***, ***in addition (to)*** eta ***as well as***.

*Last night, I wrote an entry in my blog **and** I wrote three e-mails.*
*I read a book about the invention of the radio. I **also** researched the radio on the Internet.*
*Yesterday, I studied many hours for the science test. **In addition**, I wrote an essay for my history lesson.*
*You can use it to take photos, **as well as** to record sound.*

KAUSAZKO ETA ONDORIOZKO LOKAILUAK
(Connectors of Cause and Effect)

- Kausazko lokailuak zerbait zergatik gertatu den adierazteko erabiltzen dira. Lokailu arruntenak hauexek dira: ***because***, ***because of***, ***due to***, ***as a result of*** eta ***since***.

*I couldn't go out **because** it was raining heavily.*
*The party was cancelled **because of** the storm.*
***Due to** the storm, many trains and buses stopped working.*
***As a result of** the storm, a number of trees fell.*
*The bake sale was successful **since** the cakes were delicious.*

- Ondoriozko lokailuak zerbaitek eragin dituen ondorioak adierazteko erabiltzen dira. Ohikoenak hauexek dira: ***so***, ***therefore*** eta ***as a result***.

*I mustn't eat a lot of sugar,**so** I didn't buy anything at the bake sale.*
*Many people bought cakes and biscuits. **Therefore**, the profits were good.*
***As a result**, the students bought new computers for the school.*

EDUTEZKO ADJEKTIBOAK ETA IZENORDAINAK
(Referencing)

Aurretik aipatutako izenak errepikatu beharrik gabe beroriei erreferentzia egiteko erabiltzen dira.

***My gym** is near a bus stop. **It** is also near a train station.*
***Kim and I** are going to the gym. You can come with **us**.*
***Dan's** football is next to the tree. That's **his** football.*

TESTU MOTAK ▶ Text types

EGUNKARIKO OHARRAK
(A Diary Entry)

Egunkari batean gure bizitzako gertakariak eta beroriei buruzko sentipenak kontatzen ditugu. Ohar horiek lehen pertsonan idatziko ditugu beti eta hizkuntza adierazkorra nola informala erabiliko dugu.

NARRAZIOA
(A Narrative)

Narrazio batek istorio bat era ordenatuan kontatzen du. Lehenik eta behin ekintza kontatzen dugu, gertatu zeneko denboraren eta lekuaren berri emanaz, zer-nolako eguraldia egiten zuen esanaz, pertsonaiek soinean zeramatzaten arropak deskribatuz eta, istorioaren gertakari garrantzitsuenak jazo aurretik, pertsonaiok zertan ari ziren zehaztuz. Ondoren, gertakizunen sekuentzia, hots, gertakizunen hurrenkera kronologikoa. Narrazioak gertatutakoa deskribatuz eta arrazoiak edo ondorioak azalduz bukatu behar du.

Normalean *Past Continuous* aldia erabiltzen da istorioko gertakari garrantzitsuenak gertatzen ari ziren unean jazotzen ari zena deskribatzeko, eta *Past Simple* aldia gertaerak modu kronologikoan kontatzeko. Sekuentzia-lokailuak, berriz, narrazioko gertakarien hurrenkera argitzeko erabiltzen dira.

TELEBISTAKO PROGRAMA BATEN KRITIKA
(A Review of a TV Programme)

Telebistako programa bati buruz idazterakoan, programaren edukia deskribatzen dugu eta berari buruz dugun iritzia eman. Lehenik, programaren izena aipatu eta zer motatako programa den esaten da, eta programaren aipamen orokor bat egin. Ondoren, pertsonaia nagusiei nola antzezleei buruzko xehetasunak ematen dira, eta programak jorratu duen gaia gustuko dugun ala ez arrazoitu. Normalean emendiozko juntagailuak eta lokailuak erabiltzen dira gure komentarioak eta ideiak, kontrakoak bezala aldekoak, lotzeko. Azkenik, irakurleari zuzendutako gomendioa egiten da, programa zergatik gozatuko duen ala ez duen gozatuko azalduz.

IRITZI-TESTUA
(An Opinion Essay)

Iritzi-testua idazterakoan, norberaren iritzia ematen da, eta iritzi hori justifikatuta dagoela konbentzitzen saiatzen gara irakurlea. Iritzia garbi azaldutakoan, datuak eta adibideak ematen ditugu berori indartzeko. Emendiozko lokailuak eta adberbio batzuk ere erabiltzen dira antzeko ideiak lotzeko eta informazio gehigarria eransteko. Testuaren amaieran iritzia adierazi behar dugu berriro.

ARTELAN BATEN DESKRIBAPENA
(A Description of a Work of Art)

Artelan bat deskribatzerakoan, izena, data eta artistaren izena ematen dira normalean. Gero, lanaren estiloa eta irudikatzen dituen gauza edo pertsonak deskribatzen dira. Garrantzitsua da adjektibo ugari erabiltzea. Ondoren, obraren xehetasun gehiago ematen da, eta, bukatzeko, ustez artistak zer adierazi nahi zuen azaltzen da, eta norberaren iritzia, artelanak zer sentiarazten digun adieraziz.

ALBISTEA
(A News Report)

Albiste bat idatzi nahi denean, gertaerak hurrenkera kronologikoan ematen dira. Normalean, honako galdera hauei erantzuten diegu: ***noiz, non, nor, zer*** eta ***zergatik.***

Lehenik, gertakariaren aurrekariei buruzko informazioa eskaintzen da. Ondoren, non eta noiz gertatu zen aipatzen da, eta nor egon zen tartean. Azkenik, ondorioak deskribatzen dira. Gertakariaren arrazoiak eta ondorioak deskribatzeko, maiz, kausazko eta ondoriozko juntagailuak erabiltzen dira.

AZALPEN-TESTUA
(An Informative Essay)

Azalpen-testua idazterakoan, gai bati buruzko informazio objektiboa bakarrik eskaintzen dugu, hau da, gertaerak soilik, eta ez iritziak edo istorio pertsonalak.

Lehenik, gaia aurkezten dugu, izenak eta datak eskainiz. Gaia zergatik den garrantzitsua ere esaten da. Ondoren, gertakariak eta gaiari buruzko informazio zehatza eskaintzen da, eta, bukatzeko, puntu garrantzitsuenak laburbiltzen ditugu. Garrantzitsua da izenordainak eta edutezko adjektiboak erabiltzea, izen berberak gehiegitan ez errepikatzearren.

POSTA ELEKTRONIKOA
(An E-Mail)

Posta elektronikoetarako hizkuntza informala hautatzen dugu, hitz egiterakoan erabiltzen dugunaren antzekoa. Parentesiak eta harridura-ikurrak erabili eta galdera pertsonalak egin ditzakegu. Gainera, diosal eta agurretan lagunarteko formulak erabiltzen dira. Irakurleari idazlana interesgarriago gerta dakion, adberbioak erabil daitezke. Korreo elektronikoaren hasieran gaia aipatu behar da eta bukaeran ideia nagusia errepikatu.

Language Builder

Unit 1 page 7

Write the Dialogue

3 **Peter is talking to a travel agent about a trip he wants to take. Write the dialogue between them.**

1. Peterrek dio Pariserako hegazkin-txartelak erostea gustatuko litzaiokeela.
   Peter: .....
2. Bidaia-agenteak galdetu dio zein egunetan joan nahiko lukeen.
   Travel Agent: .....
3. Peterrek erantzun du astelehenean joan nahi lukeela, abuztuaren 1ean, eta abuztuaren 8an itzuli.
   Peter: .....
4. Bidaia-agenteak galdetu dio Peterri turista klaseko txartela nahiko lukeen.
   Travel Agent: .....
5. Lehen klaseko txartela nahi lukeela erantzun dio Peterrek. Zenbat den galdetu dio.
   Peter: .....
6. Bidaia-agenteak esan dio Peterri txartela 500€ dela.
   Travel Agent: .....

Unit 2 page 9

Write the Dialogue

3 **Susan and Mike are talking about an interesting photo in the newspaper. Write the dialogue between them.**

1. Argazkian zer ikusten duen galdetu dio Susanek Mikeri.
   Susan: .....
2. Mikek esan du pertsona batzuk ikusten dituela sumendi batetik ihesi.
   Mike: .....
3. Susanek galdetu dio Mikeri ea zer gertatu den.
   Susan: .....
4. Mikek esan du sumendia, antza denez, erupzioan hasi dela.
   Mike: .....
5. Bere ustez, argazkiko jendea nola sentitzen den galdetu dio Susanek Mikeri.
   Susan: .....
6. Mikek esan dio seguru aski izuturik egongo dela.
   Mike: .....

Unit 3 page 11

Write the Dialogue

3 **Claire and Peter are watching the programme *Survival* on TV. Write the dialogue between them.**

1. Bere ustez, telebistako errealitate-programak ez direla interesgarriak esan du Clairek.
   Claire: .....
2. Peterrek galdetu dio Claireri zer iritzi duen telenobelen gainean.
   Peter: .....
3. Clairek esan dio telenobelak, bere iritziz, telebistako programa ergelenak direla.
   Claire: .....
4. Telenobelak beretzat oso interesgarriak direla esan du Peterrek.
   Peter: .....
5. Clairek esan du egoera-komediak bikainak direla.
   Claire: .....
6. Peterrek esan du, bere irudiko ere, egoera-komediak dibertigarriak direla.
   Peter: .....

Unit 4 page 13

Write the Dialogue

3 **Claire and Liam must do a science project about inventions. Write their dialogue.**

1. Agian, telebistari buruz idatzi behar luketela esan du Clairek.
   Claire: .....
2. Liamek esan du ez duela uste hori ideia ona denik.
   Liam: .....
3. Clairek galdetu dio zer iruditzen zaion telefonoari buruz idaztea.
   Claire: .....
4. Liamek galdetu du zergatik nahi duen Clairek horri buruz idaztea. Esan du ideia lazgarria dela hori.
   Liam: .....
5. Autoari buruz idatz dezaketela esan du Clairek.
   Claire: .....
6. Liamek esan du ideia bikaina dela hori.
   Liam: .....

Unit 5 page 15

Write the Dialogue

3 **Tim and Wendy are at an art museum. Write their dialogue.**

1. Timek esan du Picassoren margolan hau Van Goghen margolan honen antzekoa dela, biek kolore biziak dituztelako.
   Tim: .....
2. Margolanak desberdinak direla esan du Wendyk, Picassorena Van Goghena baino abstraktuagoa delako.
   Wendy: .....
3. Van Goghen margolana Picassorena baino errealistagoa dela esan du Timek.
   Tim: .....
4. Wendyk esan du jendea ikus daitekeela bi margolanetan.
   Wendy: .....
5. Itxura denez, bi margolanak ez direla tradizionalak esan du Timek.
   Tim: .....
6. Wendyk esan du Picassoren margolana konplexuagoa dela, baina Van Goghen margolana nahiko sinplea dela.
   Wendy: .....

Unit 6 page 17

Write the Dialogue

3 **Simon and Julia are talking about the news. Write their dialogue.**

1. Artikulu interesgarri bat irakurri zuela egunkarian kontatu dio Simonek Juliari.
   Simon: .....
2. Zeri buruzkoa zen galdetu dio Juliak.
   Julia: .....
3. Simonek esan dio, antza denez, sute handi bat egon zela basoan eta animalia batzuk hil zirela.
   Simon: .....
4. Zer gertatu zen galdetu du Juliak.
   Julia: .....
5. Simonek esan du kanpinlari batzuek, dirudienez, sua piztu zutela basoan. Azaldu du sua itzaltzea ahaztu zitzaiela.
   Simon: .....
6. Juliak esan du gertakizun izugarria dela.
   Julia: .....

Unit 7 page 19

Write the Dialogue

3 **Mike and Janet are planning a club for students who want to work out together at their school. Write their dialogue.**

1. Mikek esan du ariketa fisikoa egin behar luketela goizetan eskolara joan baino lehen.
   Mike: .....
2. Janetek esan dio sentitzen duela, baina ez dagoela ados. Goizetan denak nekatuegi egongo direla esan du.
   Janet: .....
3. Mikek esan du, bere irudiko, Janetek arrazoi duela, baina jende guztia lanpeturik dagoela eskola ondoren.
   Mike: .....
4. Mikek arrazoi duela esan du Janetek. Agian asteburuetan hobe litzakeela esan du.
   Janet: .....
5. Mikek esan dio berak ez duela horrela ikusten. Eskola-elkarte batek eskola-egunetan elkartu behar lukeela.
   Mike: .....
6. Janetek esan dio hori egia dela, baina beste aukerarik ez dutela.
   Janet: .....

Unit 8 page 21

Write the Dialogue

3 **Jane and Frank are making plans for the weekend. Write their dialogue.**

1. Zer egin nahi duen galdetu dio Janek Franki.
   Jane: .....
2. Hondartzara joateko gogoa duela esan dio Frankek.
   Frank: .....
3. Janek esan dio berak nahiago lukeela pelikula bat ikusi.
   Jane: .....
4. Frankek esan dio ideia bikaina dela hori.
   Frank: .....
5. Zer ordutan elkartu beharko liratekeen galdetu du Janek.
   Jane: .....
6. Frankek esan du larunbatean 14:00etan ondo dagoela. Orduan ikusiko dutela elkar.
   Frank: .....

Check Your Progress

Translation Exercises

Unit 1

1. Zer ordutan iritsi da zure trena gaur goizean?

2. Nire hegaldia galdu berri dut.

3. Zergatik ez duzu joan-etorriko txartelik erreserbatu oraindik?

4. Robek, asteburuetan, abiadura handiko trena hartu ohi zuen Sevillarako.

5. Landara joaten ohi zinen oporretan?

Unit 2

1. Ibaian itotzen ari zen mutikoa salbatu genuen.

2. Jim harrapatuta dago behera etorritako eraikin horretan.

3. Ez genuen sugarrak itzaltzeko ezer aurkitu.

4. Galdu den umearen bila gabiltza bizitoki duen eremuan.

5. Gogoratzen duzu lurrikara batek Haiti eraso zuen urtea?

Unit 3

1. Susmagarriak banku batean lapurreta egin zuen orain dela bi egun.

2. Poliziak lekukoaren hilketa ikertu zuen.

3. Autobus bat bahitu zuen gizona atxilotu zuten.

4. Etxera iritsi nintzenerako, egoera-komedia hasita zegoen.

5. Telebistako errealitate-programa batean azaldu ondoren, ospetsu egin zen.

Unit 4

1. Zure abestiak iPod batean gordetzen ez badituzu, galdu egingo dituzu.

2. Arduratsuagoak bagina, gure planeta hurrengo belaunaldientzat zainduko genuke.

3. Kartzelara joango zen, lekukoak identifikatu izan balu.

4. Ni zu banintz, ezabatu egingo nuke argazki hau.

5. Telefono mugikor bat sartzen badugu, gaur egungo teknologia irudikatuko du.

Unit 5

1. Tradiziozko paisaia hau aspaldi margotutakoa da.

.....

2. Buztinezko eskultura hauek ez dira museoan erakutsiko.

.....

3. Kolore alaiak erabiltzen ditu beti bere lanetan.

.....

4. Erakustaldi hau milaka lagunek ikusi zuten.

.....

5. Noiz salduko da akuarela eder hau?

.....

Unit 6

1. Peter kexatu egin zen animalia abandonatuak zeudelako.

.....

2. Gaizki tratatutako maskotei lagunduko geniela iragarri genuen.

.....

3. Txakurrak animalia gogorrak zirela esan zidan.

.....

4. Jasonek onartu zuen begirunerik gabe jokatu zuela.

.....

5. Arretatsua izan behar nuela azaldu zuten.

.....

Unit 7

1. Nire hanka oso handituta dago. Agian hautsita egongo da.

.....

2. Ez daukazu gimnasiora joan beharrik sasoian jartzeko.

.....

3. Zer pilula hartu beharko nuke eztarriko minarentzat?

.....

4. Ez zenuke pisurik galdu behar.

.....

5. Ariketa egin behar duzu egunero.

.....

Unit 8

1. Gaur gauean film bat ikusteko gogorik ez dut.

.....

2. Etxean gelditzea erabaki dugu euriagatik.

.....

3. Gustura lagunduko nizuke.

.....

4. Nork joan nahi du norabait afaltzera?

.....

5. Testu-mezuak erabiltzen ditut lagunekin harremanetan egoteko.

.....

.....